

MAGYAR NŐK
LAPJA

IV. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

SZERKESZTI PAPP JENŐ

BUDAPEST, 1942. FEBRUÁR 1.



FOTO: ANGELC. V. VÁCHUTCA 24

SOMORJAY JÓZSEF REPÜLŐSZAZADOS ÉS FELESÉGE



Gobelin-kép. Címe: a zene, Netscher híres festményének reprodukciója. 36×50 cm méretben előfestve P 16.20. A kidolgozásához szükséges fonállal együtt P 33.—

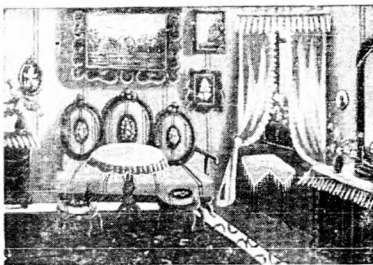


Gobelin-kép. Művészi előfestéssel 25×25 cm méretben, a kidolgozásához elegendő gyapjúfonállal P 5.—. Rendelési száma 0202

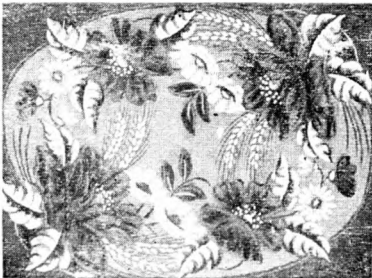


Gobelin-kép. Művészi előfestéssel 25×25 cm méretben, a kidolgozásához elegendő gyapjúfonállal P 5.—. Rendelési száma 0203

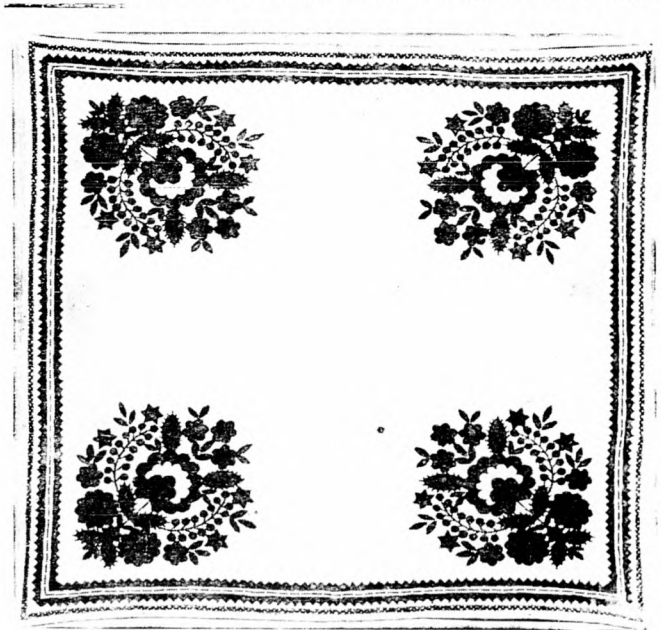
A kézimunkák a Muskáti Kézimunkaboltban kaphatók. Budapest, IV., Régi posta-utca 12, vagy Szeged, Kárász-utca 3. sz. Rendelésnél a vásárlási könyv beküldését kérjük



Gobelin-kép. (Szoborészlet.) 23×33 cm méretben, művészi előfestéssel, a kidolgozásához szükséges selyemmel együtt P 13.50



Gobelin-párna. 48×35 cm méretben, művészi előfestéssel, penelop-anyagon, a kidolgozásához szükséges berlinerrel P 11.—



Búzakalászos asztalközép, 75×75 cm méretben, fehér pamutvászonra előrajzolva és megkezdve, a kidolgozásához szükséges szintartó fonállal együtt P 13.50. Készen hímelve P 23.50

MAGYAR NŐK LAPJA

IV. EVFOLYAM 4. SZAM

BUDAPEST, 1942 FEBRUAR 1

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án.
Postatakarékpénztári csekszámla: 20.334. Előfizetési ár:
egész évre 26.40 pengő, fél évre 13.20 pengő, negyed évre
6.60 pengő, egy óra 2.20 pengő. Egyes szám ára 88 fill.

SZERKESZTI

PAPP JENŐ

Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre
33 pengő, fél évre 16.50 pengő, negyed évre 8.25 pengő.
Szlovákiában egész évre 198 Ks., fél évre 99 Ks., negyed
évre 49.50 Ks. Amerikában: 1 évre 44, fél évre 22 pengő.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST- IV., FERENCIEK-TERE 7. II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18—73—42
FIOKKIADÓHIVATALOK: KOLOZSVAR, KISMESTER-UTCA 11, DEBRECEN, KONDOR-UTCA 13, SZEGED, BARÓ JÓSIKA-UTCA 4
SZABADKA, PIUKOVICS-UTCA 62, ÚJVIDÉK, BEM-UTCA 8, MISKOLC, GHILLANYI-UTCA 13 ÉS MAROSVÁSARHELY, II.-UTCA 8

Bukovinai harangszó

DR. NÉMETH KÁLMÁN

bácsjózseffalvai piébános levele*

DRAGA PAPP JENŐ! Úgy gondolok mindig Önre, mint a Rejtelmes Sziget gyámoltalan vándorai gondoltak mindig az ő láthatatlan jötevőjükre, aki meggyújtotta a tüzüket, eloldotta a csónakot, főszerelte számukra a telefont, elejbük úsztatta a bibliát. Nem láttuk soha egymást, de voltak kapcsolataink. Papp Jenő egyszer a szívébe és vasárnapi «prédikációjába» foglalt engem, drága, megmentett bukovinai székelly törzseimmel együtt. Papp Jenő szava volt a mi kriptában-hallgatott bukovinai rádióknál ötdik evangéliuma. Bonczos Miklós kívánságára egyszer Papp Jenő átadta nekem egy nyári délutánon az ő vasárnapi katedróját a Studióban egy negyedórára. Amikor elindította propagandáját, aranyszívből fakadó ötletét a bácskai székelly harangok érdekében. Papp Jenő nevét többször foglaltam forró mementóba, amikor átváltozások és úrfelmutatások idején minden elmúlt, csupán a bácskai székelly harang szava sikoltott. Hogyan szól ez a mementó? «Tövis ne tépje, fullánk ne érje, örökké boldog és tiszta maradjon a szép ötdik evangélium, amelyik annyi örömet szerzett nekünk a most már végetért számkivetésben.»

Jaj de régen nem hallottuk a szavát!... Furcsa ezt bevallani, de mintha egy fél-év óta messzibb volnánk Budapesttől, mint akkor, amikor még Bukovinában a

templom hajójának óriási kriptájában az eredetileg háború-idejére búvóhelynek készített téglakatlanban titkos rádióhallgatásaink ellenséges-csendőrtől mentes nagyszerű helyén lestük a pap szavát. Vasárnaptól kezdve ismét hallunk mindent, hallani fogjuk a pap szavát is, a Papp Jenő szavát is és hallani fogjuk, miként bűg a szívében minden «rács». Úgy jutottunk ehhez a szerencséhez, hogy halottak napján Bácsjózseffalva székelly népe velem együtt letettük az antialkoholista esküt teljes megtartoztatásra, sokan egész életünkre és sokan lemondunk még a dohány élvezetéről is. Azelőtt se ittak nagyon a székellyek, bukovinai falumban az újjáépült Józseffalván, de még a leégettben sem, nem voltak kocsmák, mert gazdakör és olvasókörök támadtak a helyükön. Azonban itt észrevettük, hogy nemcsak jó testvéreink vannak, akik rajongó örömmel vették azt, hogy új divat támadt a magyar Glóbuszon, ahová most már hazahozták a magyart, holott régebben inkább elkergették. Hogy ezt az új divatot a bukovinai székellyek hallatlanul hű hazavágyása és nosztalgiaja teremtette. Ez nemcsak levelekben nyilvánult meg, hanem abban az elszántságban is, amivel például kétezernyi nép otthagynya jelentős vagyonát, átszökött Kosnánál a Teszla-patakán, megtöltötte a magyarországi menekült-táborokat és elszántságával, ami a legjobb akaratú édes magyarok közreműködésével is találkozott, meg tudta hasítani a begyöpösödött, fűzfagyökeres gátakat és be tudott ömleni a régi mederbe, a magyar vér-

keringésbe, ahol a helye van. Nem volnánk székellyek és nem volnánk öszinték, ha áperté meg nem mondanók azt, amit látunk. Vagynak ellenségeink is, akik orrfintorgatással nézik a ruhánk, szőttes nadrágunkat, göcsös, kemény tulajdonságainkat. Finnyáskodva nézik a 200 évig ápolatlanul és árvaságban, 14 nyelvet beszélő néptengerben hű magyarnak megmaradott vadrózsáját a magyar fának. Azt mondják, nincs francia-parfóm illata. Azt mondják, nem olyan síma, mint a kertészrózsa. Sőt azt is mondják, ami nem igaz. Azt is mondták, hogy iszik.

Erre úgy védekezünk, ahogy tudunk. Nem fogunk inni semmit. Tőlünk éhenhalhatnak a kocsmárosok. A szent eskű után összefogott minden székelly köműves, minden ács a falumban és az Eucharisztikus Kongresszus fából faragott csillagászati órájának az ezermestere, Székely Albert, Szeret városának megcsodált művésze, aki 16 változatú orgonát épített, ime, a halottaknapú szép szent eskű emlékeztetőre ma fogadalmi kutat csinál a bácsjózseffalvai szükségtemplom udvarában. Mesébe illő, muzsikáló kút, igazi mesekút készül a bácskai télben, ahol mi szabadban sem fázunk, mert ahogy Petőfi Sándor mondta (aki különben szinte falusfelünk lett, itt született a szomszédunkban, Kiskőrösön), hát mint ő, úgy mi is «megszoktuk már a hideget». A kút készül a télben. Kerek székelly kút. Ha valaki egy vödör vizet húz, akkor már a muzsikáló kút mélyében, a víz tükre fölötti kút-aknában rejlő csodálatos gépezet

* Ezt a mélyen megindító és költői levelet főszerkesztőnk attól a Németh Kálmántól kapta, aki példátlan erejével 13.000 székellyt hozott haza Bukovinából. A lelkes levelet teljes egészében közöljük.

is felhúzta. Nem egy dalt játszik, hanem 6 dalt sorban, csupa ősi bukovinai aranyos dalt és a legeslegvégén a szótátot, azt, hogy: Hazádnak rendületlenül... Igen, itt mindennap történik valami és nem unalmas az életünk. Szent Miklós napján is kedves dolog történt minálunk. Megállítottuk és félórán keresztül késtetük a Pest felé iparkodó vonatot. Azért késett el a vonat, mert 1200 kiló súlyban, 5000 pengő értékben a legkisebbik széke ly falu szeretetszolgálatot küldött a Vöröskereszt útján a sebesült és a küzdő magyar honvédeknek, akiknek a bácskai széke lység igazán sokat köszönhet. Csak annyi történt, hogy kalácsszagú lett nemcsak az egész vonat, hanem az egész vonal is Budapestig. Már most, ha valaki azt kérdené, meg lehet-e mérni valakinek az élő szívét, akkor azt felelném, hogy igen, meg lehet, és Bácsjózseffelvalva szíve éppen olyan pontosan lemérhető, csimilyen pontosan például Julius Caesar koponyája meg van mérve és le van jegyezve minden lexikonban. A MÁV raktári mérlege nem szokott csalni és pontosan megmutatta a mutatónyelve, hány kiló a széke ly szíve. Mondom, a mérleg 1200 kilót mutatott. Vasárnapra ez a szám kisebb lesz, viszont vasárnapra mások készülnek, más széke ly faluk, akik velünk jöttek és akik csak szintén most gyökereztek. Ők is meg akarják mutatni és ezt lássák meg a rosszak és azok a kevesek, akik a testvéreiket nem szeretik, akik nem akarnak osztozni senkivel a kenyéren, a kalácson és a földön, lássák meg, hány kilót nyom a széke ly szíve. De azt nem mondtam el, miért lesz vasárnap «könnyebb» Bácsjózseffelvalván a széke ly szíve. Szeged polgármestere, dr. Pálffy, a legdrágább Siemens-rádióját küldte el Szeged városának, a Józán Székelyek Kulturházának. Megkönnyebbült a szívünk, közel jön hozzánk a kedves Stúdió. Szelek szárnyán jön szembe velünk az eldorzott csónak, az ideusztatott biblia, a lámpafény, a betegek orvossága. Jön megint minden ismerősünk, aki ismerős lett akkor, amikor még katakombában éltünk és a föld alá bujtunk le, hogy a csendő belénk ne kössön. Úgy hallgattuk mi a magyar föld dobogását, mint a regebeli indián szokta kihallgatni a lódobogást földre szorított arcával, az édes anyaföldre szorított fülekkel. Addig is, vasárnapig is, amíg ismerős régi hangját a szokott időben mindnyájan meghallhatjuk, maradtunk testvéri meleg üdvözlettel ismerősei a mennyországból, a magasból.

Bácsjózseffelvalva, 1941. december 9-én.

DR. NÉMETH KÁLMÁN
plébános és népe

IGNÁCZ RÓZSA ELVÁLT ASSZONYOK

III.

Jómódú emberek házában történik a következő kis jelenet. Gazdag, elvált asszony a ház úrnője...

VÁLÁSODSI.

Négy gyerek van együtt a gyermekszobában, felügyelet nélkül. Csak az ajtó maradt nyitva egy kicsit, hogy figyelni lehessen, nem tesznek-e kárt egymásban? Felszabaldultak a nagyok nyomásztól jelenlététől. Teljes gyönyörrel játszanak.

Házmaster Őcsi a tekintély közöttük. Már negyedikbe jár, a papája postás (a gyermekek tisztelik az egyenruhát) és még három testvére van. A többi úri gyermek. Mondanom sem kell, hogy egyke mind a három. Évának és Andrisnak elváltak a szülei, Évának csak apukája van, Andrisnak csak anyukája. Zsizi a legjelentéktelenebb közöttük. Alig négyéves és mindkét szülője otthon lakik.

A székek már átalakultak vasúttá. Az építőkecskékről sikerült a jürdöszobában lezárítani a festéket. Kopaszra nyírták már az összes babákat és mackókat is. Most valami új játék kellene.

A MOSÓNÓ

Két karja fehér, mint mosott vászon,
Mint széllel úna a gyermek szája.
Mint habos felhő az ég vizében,
Mint ébredő vágy a lány szívében.

Két arcán piros napokat éget
A földből jövő paraszti élet.
Még ritmuszt riogat a tekno fölött
A meleg kendővel körüli kötött,

Gyermekek nevelő alma-melle,
S átalva megen még hazra este.
Vigasztaló vízen a gyermek-népek,
Hogy lelke legyen dolgos estének.

Ottthon is a robot, munka várja,
Éj-élig virraszt a csendes háza.
S hainálnal felkel, esalja a napot
S égbe trócesenti a fehér habot.

Aztán olyan lesz két karja, teste,
Mint füsttel mart kivilárolt este.
Mint tikkadat kérge a barna földnek,
Mint kemény barmok patákkal törnek...

És alma-mellét megfűzi a gőz.
Két szemén az éj szálakat kütöz...
És az arca viruló rózsája
Kifakul, mint a rongyok elrúgja.

Lassul a lépte s két fátard lába
Nehézzen viszi majd a padlásra,
S egy borus reggel hiába várja
A havi szennyes és a nagysága...

Két szemé már nem látja az estét,
Koporsóba csavarták a testét,
De ott maradt a kimosott álma
A habfőhöz. Jóságú ruhákba...

Most felháromgyokot mos az égen
S aranynapok nőnek a szívében,
S millió eszling fészkel a haján:
Ott sem pihen az én szégyény Anyámt...

TÁBOR ISTVÁN

— Játsszunk válásodit! — ajánlja Éva.
— Jó, — tapsol Zsizi, aki kicsi, buta és mindenem lelkesedik.
— Assé tudod, hogy kell!
— De tudom, — mondja Zsizi, a két szülő, konokul, pedig nem tudja.
Andris legyint:
— Á, mi vicc van abban?
— Két párok leszünk, — magyarázza Éva.
— Én Őcsivel, Andris Zsizsivel és elváltunk — Na és aztán? — így Andris. — Akkor én lakom a gyermekszoba egyik sarkában, Zsizi a másikban és vasárnap délelőtt van és én akkor meglátogatom az elvált feleséget. Viszek a gyerekeknek cukrot. Kész. Apuka is így csinálja és az nagyon jó, ha jön. De játszani? Unalmas.
— Jaj, te buta! — csicsereg Éva. — Nem úgy. Hanem veszekedünk és csapkodjuk a telefonkagylót... majd csinálunk doboz-fedélből játéktelefonokat, jó? És akkor a mamák sikoltanak: a gyereket nem adom és más ilyen vicceket. És Iton! Hozza a koffereket! És mindent beletömjünk Na Zsizsivel a kofferekbe, ti apukák ordítok és mi mégis elmegyünk. Lehet a furdöszobába. Az nagyon jó játék. Lehet sokat kiabálni és csomagolni, bizonyisten, úgy szeretek...
— Nem bánom, — rángatja Andris a vállát. — Ez utazás. De ha te válásnak nevezed...
— Jó játék, — tapsol Zsizi, a kicsi. Csak Házmaster Őcsi áll konokul.
— Te nem akarsz, Őcsi?
— Szamárság, — mondja a kishű vastag hangján. — Azt nem úgy kell.
— Hát hogy?
— Az én mamám is mondja, hogy vigyél az ördög az egész világot, meg én nem kintlódom ezzel a négy kölyökkel, maga csak iszik örökké. És el akar menni a mamám. És akkor apám kapja a nadrágszíjat és lehúz vagy hatot mamámnak és mamám ordít és apám elmegy sznapszoz és akkor mamám elver minket és sőr és süit rétest — Rétest? — kérdi Zsizi álmélkodva.
— Na persze. — így Őcsi, — az az apám kedvence, a rétes.
— És ki eszi meg a rétest? — kérdi Éva.
— Felét apám, mikor békül.
— Mit csinál?
— Mama mondja, hogy béküljön már ez eteti.
— És ti is kaptok?
— A végéből, — folytatja Őcsi.
Éva ugrál. Andrisnak csillog a szemé:
— Na! Akarj tőlem elválni, Éva! Én majd verlek! Jó?
Csak Zsizi nem érti. Ordít. Orrán, szemén potyog a könny:
— Én jélek! Én nem akarok! Én nem játszok! — És kitotyog az ajtón. Arkulodik — Néni! Ne tessék engedni, hogy a gyermekek elváljanak!

...A néni (mindent hallott), Andriska elvált mamája, lángvörös arccal nyom le egy könnyeseppet a szemében és siet a gyermekek közé. (Folytatjuk)

Mezőssy Mária

UJJONGÓ SZÍVEK

— Bizonyos, hogy visszajön, mert most már az egész világegyetem felelős nekem érte. Szeretem. Egy pillanatilag sem tudok arra gondolni, hogy nem látom többé. És érzem, hogy így van jól, — mondta Jenike.

Ott ült a nagy főtőjében Pávánál, ahol tegnap még Solt is velük teázott. Mert Jenike mindent odahordott Pávához, amit csak szeretett. Virágait, apró kedvenc tárgyait, néhány könyvét, a vázlatfüzetét, képeit és a barátait is.

Néha korán reggel beállított, Páva még fűdött. Jenike az ajtóban állt és bekibált hozzá: csak fűdöd nyugodtan, ne törődj velem, megyek azonnal, csak arra kérlek, engedd meg, hogy ezt a «bánya-virágot» elhelyezzem a kis asztalodon. Oda mindig süt a nap és káprázatos lesz az ametiszt-kristályok csillogása. Ha feljövök hozzád, szeretném mindig ott találni. Jó? Megengeded? Páva olyankor nevetett és azt kérdezte: kíváncsi vagyok, mi mindent fogsz még felhordani hozzám! Csak helyezd el, ahová akard...

Lassan mind nagyobb tért hódított magának az elegáns háromszobás lakásban, ahol Páva évek óta egyedül lakott. Jenike nagyon szerette őt és otthonosabban érezte magát nála, mint a saját lakásában. Különböztetett is olyan nyugtató természetű volt, aki mindig úgy érzi, hogy máshol jobb lenne neki, mint ahol éppen van. Ha otthon ezt érezte, nyomban Pávához futott. Ő volt legmeghittebb barátja, noha rajta kívül még több családhöz elhurcolta otthonának egy-egy parányi részét. Így helyezte ki magát távoli pontokra, melyek azután odavonzották.

A kecsesmozdulatú, széptermetű aszszony, a világot járt, művelt és spanyol szépségével még mindig varázsszerűen fiatal Páva jól megértette a Jenike kereső nyugtalanságát. Kicsit anyáskodott is fölötte és forrón kívánta, hogy boldog legyen. Eppen ezért őszinte örömmel fogadta, mikor néhány nappal ezelőtt kissé izgatottan, nagyra nőtt szemmel, egész lényén előmlő kislánvos riadalommal állított be hozzá Jenike. Egyenesen a nappaliba törtetett és sebbel-lobbal a kis szalón felé mutogatott: Páva, hoztam valakit. Ott vár. Mi ketten szeretjük egymást. Majd mindent elmondok. Fogadd szívesen és szeresd te is. No, jere — és visszajött magával.

— Nézd, — szólt, — hát ez a Páva. Úgy-e, gyönyörű? Róla beszéltem olyan sokat. Különböztetett már megismerted volna, ha bárhol találkozik. Most te is mondi el magadról mindent. És magunkról is. Elcsodálkozik Páva, hogy ilyen csoda történt velünk! Tudod, úgy volt, hogy a szemünk meglátta és nyomban megismerte egymást. Mivel semmit sem tudtunk még egymásról, így gondolkodtunk: «Te vagy az!» Most már tudjuk, hogy egymásra vártunk ilyen sokáig. Úgy-e, Solt? — és hol egyikhez, hol a másikhoz fordult.

A rekedt izgalom kiszorította belőle a

sebes beszédet és ő maga mondott el mindent a megnyerő és papos külsejű fiatalemberről, aki most katonai egységruhában állt mellette: két éve jött haza Keletről, ifjú filozófus és most megy a frontra. Ez alatt a két esztendő alatt kellett nekünk összetalálkoznunk. O, jai, már éppen a tizenkettedik óra volt! Képzeld el, ha elmegy a frontra és előbb nem találjuk meg egymást! De hála Istennek, így kellett lennie. Ő is keresett engem.

Páva megölelte mindkettőjüket és Solt is járt-kelt a lakásban, mintha otthon lenne. «Az embert azért teremtette Isten, hogy bevándorolja a földet és végül egy lélekben hozatalájon. En hazaiálaltam — mondta Solt, — ő az én otthonom és benne minden megvan, amit még e világban kereshetnék.» Így kezdődött.

De látszólag mindennek vége, mert Solt tegnap még ott teázott velük és ma viszi a vonat, ők meg újra ketten vannak.

— Egy pillanatilag se tudok arra gondolni, hogy nem látom többé — ismételte Jenike. — És hidd el, Páva, hogy ő is éppen így ment el. Vidám volt és erős. Végigtapogatta a szebeit. Csak úgy csörgötte a tárcái, a bádogdoboz a cigarettáival, öngyújtó, tábori lapok, ceruzák; aztán a szíve fölötti zsebben a szentelt olvasó, amit az anyjától kapott; az én kis kendőm a nevemmel és egy piros szegű «golyófogónak» a — csókkal. Minden rendben volt. Összeütötte a tenyerét, mint egy cintányért és pajkos fintort vágott: ez az indulás ideje. Majd eljött az érkezés is. Nevsz, Jenike — mondta, — majd sokat meséllek neked. És én nevettem, hogy lássa, milyen vidám és erős vagyok én is és mennyire hiszek abban, hogy visszajön. Még azt is mondta, hogy a fiúk, a bajtársai, láttak engem és irigylték őt: most nagyon büszke vagyok rád, Jenike és örülök. Ott kint, ha mosolyogni fogok, tudják, hogy rád gondolok. Képzeteükben ők is látnak téged, mert tudják, hogy milyen vagy. És annyira ott leszel, hogy ha kinyújtom a kezem, akár meg is érinthetek. Ez nagyon jó lesz. — Így beszélt és megszorította a kezemet. Azután kiléptünk a sötétbe az állomás elé. Itt-ott kicsi piros és zöld fények világoltak, meg a csillagok. Akkor azt mondta: vigyázz magadra és ne felejsd el, hogy te vagy az otthonom, ahová visszatérek. Én meg mondtam neki: várlak. Ott álltam a sötétben, hallgattam lépéseinek friss, vidám, erőteljes koppanását. Csak úgy zengtek a kövél. Nem, Páva, én nem vagyok szomorú. Ezt a zengést hallgatom egészen addig, amíg egyszerűságra újra itt áll előttem, összeüti a tenyerét, mint két cintányért, pajkos fintort vág és azt mondja: no mostmár jere, Jenike, annyit meséllek neked, hogy életünk végéig élés.

Mosolygott. Szép áradás öntötte el arcát. Páva most sajnálta Jenikét és a szeme is megfényesedett. Úszott a könyvekben. Egész elbeszélést úgy hallgatta, mint a gyereket szokás, aki arról beszél, hogy láttam: «a jó Istenek jött

amott és hancúrozta az angyalok» — noha azok sajnálatraméltók, akik nem hisznek.

Azután mindketten hallgattak és a tegnapi délutánra gondoltak, amikor fakóarany sugarak osontak át a szobákban s a poharakon megragyogtatták a színek tüzét. Káprázatos ékké volt valahány. A Solté vérrrel versengő rubin; Jenikéé violában jászó ametiszt s a Pávavé smaragd, akár a szeme. És mikor kialudtak a parányi fények is, egészen elmélyült a homály, akkor a hangok veték át az uralmat, ám a színek továbbra is ott sejtelmeskedtek, mert Solt így kiáltott: Jenike, milyen nap volt ez a mai! Színek és fények napja? Megduzzadt lelkem, akár a szívárvány. Ha írnék, ma színes tintával írnék. Minden szót más színnel!

A nagy fotóji karján ült és megbőrdött ujjait összefonva Jenike ujjaiával, Páva pedig anyáson mondta: gyerekek, minden káprázatosan szép, mikor az ember egymásra talál.

Sóhajtott és átment a másik szobába. A tág és nyitott ajtószárnyak között még visszafordult és nézte őket, majd mint megérő finom gardedám, felféskelte magát az ablakpárkányra. Ott szokott ülni. Onnan nézi az utcát, az elsurranó autókát és a sokadalomból néha szerelmes párokat választ, akiket elkísér egészen látóidővel. Mikor a sötét elnyeli az árnyakat is, akkor a fentit fényekkel nézi. A Páva hajdani örömei ott ragyognak aranyban. Mert minden emberi öröm parányi arany szeg, melyet a mennyek közelébe a két ködökbe verünk, hiszen az örömmel úgy repülünk, mint a vig parittyaköl! S mikor már minden elmúlik, hanyattfekve a fűben, akár az ablakpárkányon, mint Páva, arany csillagként lessük a régi örömeiket. Páva is ott tartott, hogy mind tovább és tovább marasztalták a távolikat, mert ami közel volt, az a más öröme volt, nem az övé.

Mint tegnap is ott a másik szobában: Solté és Jenikéé. De ezek legalább tartottak — gondolta, — hogy megtáitáltak valamit, egy egészen kis harmóniát ebben a hatalmas életben, mely csak egyszében látszik érthetetlen zűrzavarnak, de valójában tele van harmóniákkal. Majd egyszer, ha odaüt az zűrzavar, hogy minden emberpár elfoglalja ezeket a pontokat, képzeliék el, kicsoda zengő ujjongás lesz a világon! Mert csak ennyi az egész, hogy minden ponton a zűrzavarnak éppen így ujjongjon két ember, mint Solt és Jenike.

Mert az ujjongás volt! El kell mondanom, hogy beszélt Solt Jenikéhez:

— Te, mintha minden eddigi életemet avval töltöttem volna, hogy téged várialak! Erzed, most úgy szorítalak magamhoz, mint az élő földet; eldől a lélegzetem és a vér egy élni akaró ifjú nép erejével ömlik át a szivemen. Nézz a szemembe. Most születtem meg és új irányt látok. És ezt az életet, amit eddig más érzelmű játékok teitettek meg, minden súlyával a kezembe adom. Mert érzem, hogy kezdedben van a szerelem ereje és te úgy lendítesz, hogy olyan le-

szek, mint a szálló kő, mely milliom esz-tendeje a kézről álmódott, mely el-hajítja. Te vagy az a kéz nekem, Je-nike. Tőled várom, hogy elhaisítsd abba a céliba, melyért eddig felitődtem, tanul-tam, kutattam, súlyosodtam s amit foly-ton láttam. Tudod-e, milyen kín volt látni a célt, érezni a magam tudását és a cselekvési vágyat és egyre csak nem kö-zelített az erő, mely sugarak útján röpít. Ilyet csak súlyos kövedek éreznének, ha éreznének egyáltalán. Jenike, most tu-dom, hogy még nem szerettem senkit igazán. Csak önzésekkel párbojtoztam.

De most újjongok. Mindent tőled akarak, hogy mindent neked adhassak. Szeress! Olyan csend volt, hogy az Isten egészen jól hallhatta ezt a felforrósodott férfi-ujjongást s ha gondolatát, a teremtes közelségében valót elfelejtette volna, Solt szavai bizonyosan eszébe juttatták: igen, igen, így gondoltam. Így beszéljen a férfi a megtalált asszonyhoz. De az assz-ony se maradjon mögötte.

Vajon mögötte maradt-e Jenike? Nem. — O is éppen úgy újjongott:

— Milyen boldog vagyok! Úgy szólt meg bennem a hangod, mint a hűsvéti harangszó. Kismadarak szabadulását ér-zem a szívemben. Bennem is minden el-indult. Báránykaimat legelőre tereled, mint a pásztor. És meséimet, mit sűrű rozsdá fagott, színesre festegted. De szép. O, most forráshoz értem s ahogy tenyerembe fogom arcod, állad, meg-merítet csuporból iszom az élet édes jó vizét. Ilyen csókokról álmodtam. Adj in-nom, hogy erős legyek és mind betelje-sítssem azt, amit tőlem vársz és a szere-lemtől. Mert mindent vársz, de a minden sem lesz nehéz nekem: szeretlek! Isten hát mosolygott a két lélek részeg-ségén s hogy a kis oduban csupa bold-god ember legyen, Pávának is meg-ragyogtatta legszebb örömét. A nagy csillag-ribillión hódítón vonult el szeme előtt a régi ifjú Páva: a sötétárujú, ten-germély szemű, virággal, dallal, zenével körülrajongott karsú Páva. A szerelem-mel találkozó Páva.

S amíg Solt és Jenike jövd tervezett, Páva a multnak suttozott ugyanolyan bódultan a lélek részegségétől:

— Úgy járok azóta nélküled, mint a bo-lyongó, akinek az a végzete, hogy meg-pillantotta az egyetlen Istent. Mégis mi-lyen jó, hogy megtaláltalak akkor. Mi-lyen jó, hogy voltál. Ha lefoszlott is me-sénkről a gazdagság, pénz, ékszer, idegen tájak, utak emberek kísérete, elég, hogy magaddal súlyosítottál. Már tudom, hogy minden más csak nevelés-ges jóték, nincs semmi, ami az egvvé-tartozással felérne. Vizsgáld meg a szí-veimet, kedves, ennyi év után is milyen élón és frissen virít benne az, hogy sze-rettelek.

S a csillag, amit Páva nézett, egészen különös sugárzással tündökölt, tollászko-dott, teregette fényét. (Mert ha rájuk gondolunk és hitet teszünk mellettük, így megfényesednek a régi örömek.)

Ilyen volt a nap, amikor Solt és Jenike találkozott s mely után egyre hajtogatta: «bizonyosan visszajön, mert mostmár az egész világegyletem felelős nekem őerte. Szeretem».

S az ő hite beteljesedik, mert ennyi sze-relemmel és ennyi hittel kell a férfit visz-szovárni.

ÉRDEMES ÉLNI

ÍRTA BÁCSKAI MAGDA

A legfinomabb magyar írónők egyike, Tormay Cecil ezt írja a „Régi Ház” című regényében.

— Az embernek gyakran kell meghalnia, hogy tovább bírja az életet.

Milyen mély és finom igazság ez! Mily gyakoriak a tragédiák, melyeket tán túl se élünk, ha nem halnánk beléjük egy kicsit.

E „kis-halál” közepette nem hisszük per-zse, hogy valaha is feltámadunk. Még ke-vésbé, hogy hasznos, sőt boldog új cik-lusba léphetünk. Pedig ez a második élet gyakran különb az elsőnél.

Ime néhány történet. Nézzük, hogyan is élt az amerikai Cincinátiban egy fiatal asszony: Helen Howardnak hívták.

Helen Howard két élete. — Mrs Howard özvegy volt. Egyéves házasság után ra-bolta el tőle férjét a halál. Szerette volna magát teljesen átadni bánatának, de em-berfeletti energiával uralkodott magán. Gyermeket várt. Boldog házassága e kis zálogának kedvéért küzdött a testi lét-erős ellen. Kenyérkereset után is kellett néznie. Fiatal férje épp indulni készült pályáján. Egy fillér se maradt utána. Csino-s, szorgalmas, ügyes nő létere, hamar elhelyezkedhetett volna, de csak olyan munkát vállalhatott, amely nem hívja el a háztól, kislányá mellől. Ilyen munkát találni nagyon nehéz. De Helen nem is-

mert akadályt. Éjszakai tanfolyamon megtanult férfinget varrni. Részletre varrógépet vásárolt s hamarosan kapott annyi munkát, hogy meg tudott élni a kis-gyerekekkel.

Kétéves volt a kislány, mikor influenzát kapott s a tüdőgyulladás, mely ezt kö-vette, elvitte. Helen Howardnak most már nem volt miért élnie. Teljes apá-tiába esett, nem törődött semmivel, gé-piesen követte keresztanyját, aki feljött vidékről, hogy Helent magával vigye a távoli városkába, ahol gyerek volt valaha. Hónapok teltek el, míg annyira jutott, hogy beszélőképességét visszanyerte.

— Nem akarok gyerekeket látni — mondta —, mások gyerekeit.

Egy tavaszi napon a kertben ült. Egy-szerre nyílt az ajtó és belépett egy fiatal asszony, aki szemben lakott.

— Itthon van Mrs. Perkins? — kérdezte.

— Sajnos, nem — felelte Helen —, ke-resztanyám két napra elutazott.

— Két napra?! — kiáltott a fiatal assz-ony könnyekben törve ki. — Mi lesz akkor szegény kis Marymmel s elmagya-rázta, hogy fontos tárgyalásra kell utaz-nia holnap a szomszéd városkába, kislá-nya, Mary súlyos beteg. Egy süket öreg néger szakácsné marad mellette. Mrs. Perkins vállalta, hogy a nap folya-mán többször átnéz hozzá. Elszórakoz-tatja, játszik vele, orvosságot ad neki, elhívja a doktort, ha rosszabbul érzi ma-gát.

— Ha megbízik bennem, szívesen átme-gyek a kislányhoz keresztanyám helyett — ajánlta Helen.

— Megtenné?! — kiáltott a fiatalasszony

— de hisz nem mozdult ki a házból, mióta itt van. Tudom, hogy nem akar...

— Hagyjuk ezt — szakította félbe Helen —, ha szükség van rám, jövök.

Mire a szomszédasszony visszatért a tárgyalásról, olyan vidámnak, élénknek találta beteg gyermekét, amilyenek hó-napok óta nem látta.

— Nagyszerűen mulattam a nével — újjongott Mary. — Kérlek anyuskám, küldd át holnap is! — de az asszony nem mert átmenni Helenért, csak akkor, ami-kor a kislány harmadnap agyonsírta magát utána s visszautasított élt-italt. Ekkor Helen, ezután mindennap átjött. S csodák csodája, nemcsak a kis Mary gyógyult meg, hanem ő maga is. Arca megtelt, szeme ragyogott, mint azoké, akik érzik, hogy feladatot teljesítettek. Néhány hét múlva így szólt hozzá Mary édesanyja.

— Egy gazdag ismerősöm kisfia beteg. Elmondtam neki, mily sokat köszönhetek magának. Könyörög, járjon el a kislá-hoz. Őt dollárt fizet minden óráért, amit náluk tölt.

Őt dollár szép grabér. Helen vállalta a dolgot. Egy év múlva visszaköltözött Cin-cinátiba. Vele ment a kis Mary és ma-mája s a két fiatalasszony hirdetés tett a helyi lapokba, hogy beteg gyerekek szórakoztatását vállalják. Két év múlva huszonöt alkalmazottal dolgoztak. Ma százötven alkalmazottjuk van s ötvennek nincs más feladata, mint levelezni.

Beteg gyerekek — akiknek szülei befizet-nek a Howard-irodába —, naponta kap-nak onnan egy-egy mulatságos, rajzokkal, képekkel teli levelet. Miki egértől vagy más képzelt figurától. Néha olcsó kis ajándékokat, meglepetéseket is. Az orvo-



Magyaros délelőtti ruha

sok szívesen látják ezt. Az öröm siettet a gyógyulást.

Helen Howardról még csak annyit, hogy évek óta boldog felesége egy orvosnak, kivel közös kis betegüknél ismerkedett meg. Koldusszegény fiatal pár kislányánál, akit egyikük ingyen gyógyított, másikuk ingyen vidított.

Fénysugár a sötétben. — Amikor megtudta, hogy a szemén nem lehet segíteni, öngyilkosságot akart elkövetni Humphreys doktor, a Berkley-egyetem tanára. Az energikus, tevékeny, élete zenijén lévő férfi számára elviselhetetlen gondolat volt örök sötétségben élni, télenül. Megváltás lett volna, de Humphreys doktor vállas ember volt. Lelkiismeretével sehogy se fért össze az öngyilkosság gondolata. Aztán meg írt volt felesége, akivel ideális házasságot élt s aki még nálánál is vallásosabb volt.

Hosszú lelki tusa után Humphreys elhatározta, hogy megpróbál beletörődni sorába. Ez nem volt könnyű. Egyik idegösszeomlás a másikat követte.

— Csak úgy nyugtathat meg, barátom, ha sorsodat teljes mértékben vállalod — mondta a tanárnak orvosa és Humphreys tudta, hogy igaza van. Amit soká vonakodott megtenni; megtanulta a vakírást. Olvasni, dolgozni kezdett s egy szép napon így szölt magában:

— Miért ne tanítsak tovább, mint eddig?! — gondolta s körlevelet írt a legismertebb vak-intézeteknek, mondván, hogy tanulni vágyó sorstársait vakírással levelezés útján hajlandó földrajzra és történelemre tanítani.

Az ajánlatnak váratlan visszhangja támadt. Hétszázánál többen jelentkeztek a levelezési kurzusra.

Látva, mily boldogító fényt gyújtott a vakok éjszakájában, egy év múlva új tervet dolgozott ki Humphreys doktor. Tanerőket szerződtetett s hamarosan négyezerre emelkedett a tanítványainak száma. Nemcsak amerikai vakok jelentkeztek. Kínától Kaliforniáig, Fokvárostól a Spitzbergáig jöttek-mentek a Braille-írásos levelek.

Az érdeklődés akkora volt, hogy az állam is felfigyelt a levelező-iskolára. Egyetemet alapított a vakok számára s Humphreys doktort is meghívta előadónak.

Első előadását ezekkel a szavakkal kezdte a tanár:

— A sors kifürkészhetetlen akaratanál fogva, mi nem láthatjuk egymást, kedves hallgatóim, de ha a szemembe nézhetnétek, meglátnátok, hogy igazat mondok, mikor azt mondom nektek: *érdemes* élni!! Még azzal a kereszttel is, amelyet mi viselünk!!

Az átlag-nő. — Ötvenéves korában ama ritka emberek közé tartozott Margaret Adams, akikkel „sohase történt semmi”. Nem csoda! Margaret nem volt különösen csinos, különösen okos, különösen gazdag, vállalkozókedvű, vagy tehetséges. „Átlag-ember” volt. A kisvároska, melyben élt, nevelkedett és született, ennek tartotta.

Hogy is tarthatta volna másnak, mikor Margaret sohase nyilatkozott meg az emberek előtt. Csak szülei tudták, hogy arany-szíve van, finom és érzékeny kedélye, de a szülők rég elhaltak, lányukra hagyva vagyonukat, mely nem volt akkora, hogy a gazdasági krízissel viaskodó Amerikában vehette el más kenyerét ilyen vagyonka gazdája.

Margaret visszavonult hát kis házába s nem lévén körülötte férfi — se udvarló, se kérés, se gyerekkori pajtás —, magányosan nézett szembe az öregedéssel.

Azaz, de hogy magányosan. Vele voltak kutyái, kicsinyek és nagyok, és madarai, melyek nem gyűzték őket, hanem vidítani. Margaret remekül érezte magát társaságukban s csak akkor esett kétségbe, mikor egy hétre el kellett utaznia. Ki vigyáz a kutyáira, madaraira? Körül-nézett, érdeklődött, nincs-e intézmény, amely vállalná őket, de ilyen intézmény nem létezett. Fájó szívvel bizta kedvenceit öreg kertésze gondjaira.

Alig várta, hogy hazatérhessen. De nemcsak „kis családja” miatt, hanem, mert útközben érdekes ötlete támadt. Hazatérve, azonnal megvalósításához fogott. Megszerezte a környék kutyá- és madár-tulajdonosainak címeit s értesítette őket, hogy ha el kellene utazniuk, kedvencei számára szerető othont nyújt Miss Margaret Adams.

Az első vendégek hamarosan megérkeztek három kanári személyében. Majd kutyákat is hoztak távozni kényszerült gazdák, akik szíves örömet fizettek a „penziót”, mikor megtudták, hogy beleértendő a heti háromszori híradás is, melyet Adams kisasszony levélben küld a rábízott állatokról.

Miss Adams élete, mely ötven és egy-néhány évig eseménytelen volt, egyszerre megtelt történnel. Segédszemélyzetet kellett szerződtetnie, új háza költöznie s a ház mögötti telken felépíteni a kutyapenziót, melynek híre úgy szétfutott, hogy állandóan többszáz vendéggel dicsekszik. Gyakran mesésik, hogy Miss Adams zokogva búcsúzik egy-egy különösen kedves vendégétől, még gyakra-ban, hogy a „vendég” a második, harmadik, negyedik városkából visszaszökik hozzá.

A hajóskapitány új életet kezd. — Mióta az eszébe tudta, mindig a tengeren élt Lybeck kapitány. Négy éves volt, mikor apjával első útjára indult egy finn kereskedelmi hajón s ötvenhárom, mikor a „szerencsétlenség” érte.

Így nevezte magában a kazánrobbanást, mely a parancsnoksága alatt álló Arvid-hajón történt a nyílt tengeren.

Az Arvid rozoga tálkolmány volt. A hajó-társaság mégis befogadta Lybeck kapitányt s bár a bíróság felmentette, egyetlen hajón se volt rá szükség ezután. Visszavonult hát a kis finn öbölbe, ahonnan apja elindult valaha s napestig sóvárogva nézte a tengert.

A halászfalucska lakosai egyideig sajnálták, majd kerülni kezdték. Hogy is ne, mikor a kapitány hangosan beszélt és nevetélt magában?! Egy napon, mikor észrevette, hogy egy fiatalasszony ijedten rántja el útjából gyerekeit, így szölt magában:

— Ha nem kezdek valami okos dologba — gondolta —, meghalodolok! — s törni kezdte a fejét, mi lenne az, amiből nemcsak meg tud élni, hanem használni is tudna volt társainak, a tengerészeknek. Eszébe jutott, mennyi ideje lett volna művelődni, olvasni matróz korában a hosszú tengeri utak alatt, ha könyvei lettek volna. Eszébe jutott, mily boldog volt, mikor tiszt korában először vehetett könyveket.

Ezen tündökölt s másnap vonatra ült. A legközelebbi nagyvárosban néhány száz jó könyvet vásárolt. A könyveket — ügyesen összeválogatva — kis ládába helyezte s megírta volt hajóstársaságának, hogy kölcsönkönyvtárt létesített matrózok számára. Csekély összegért kölcsön vehetnek egy, tíz kötetet tartalmazó ládát s azt ujjal cserélhetik fel a hajó útvonalán lévő nagy kikötőkben.

A társaságnak tetszett az ötlet, a matrózoknak még jobban tetszett.

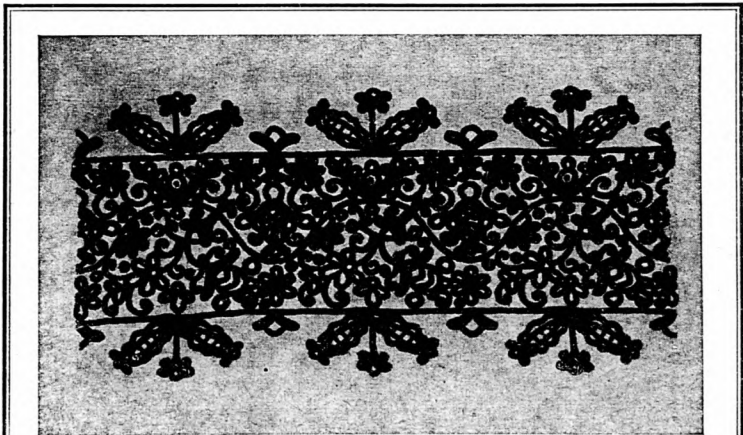
Két év alatt annyit takarított meg Lybeck kapitány, hogy Amerikában próbálkozhatott ötleivel.

Mint minden ügyes vállalkozás, a kölcsönkönyvtár is nagy sikerrel indult Amerikában, ahonnan óriáshajók mentek a föld köré, nem kis kereskedelmi hajócskák, mint otthon, Finnországban.

Alig indult azonban virágzásnak az üzlet, megjelent a versenytárs is, mint az Amerikában szokás. Hatalmas, gazdag versenytárs, aki jóval többet ígért, mint Lybeck.

A kapitány erre leült és levelet fogalmazott. A levélben megírta előfizetőinek, hogyan küzdötte fel magát matrózból kapitánnyá, mily katasztrófa érte, amikor azt képzelte, beteljesült élete vágya. Megírta, hogy sokáig azt képzelte: az Arviddal együtt odaveszett az ő jövője is s hogyan dobta elé a sors a mentő ötletet, mint nagy hajó a fulladónak a mentőövet.

Ezt írta meg előfizetőinek Lybeck és nem maradt el egy sem. Az ő vállalata az egyetlen amerikai vállalkozás, amelynek nincs konkurense.



Írásos díszpárná. 40×60 cm méretben, szürke kézimunkavásznonra előrajzolva, megkezdve, a kidolgozásához szükséges elegendő mosható fonállal együtt P. 11.80. Megrendelhető a Muskáti Kézimunkaboltban, Budapest, IV., Régi posta-utca 12. szám

Egy francia szanatóriumban

IRTA FENDRIK FERENC

Martint lassan gyűlölni kezdte az egész békebeli francia szanatórium.

A kis kővér, kurtalábú francia Robyn jelentette ki először, hogy többé nem megy aétáni Martinnal, s nem akadát senki, aki ne helyeselte volna, pedig minden nap javított az ebédlő hangulatán, amikor őket ketten kivonultak és nekióvgtak a plogenak, fel koologne felé, a phare-ig. A hosszú, nyurga Martin mellett olyan volt az elhízzott francia bankár a kacászó, szapora járásával és örökösen borotvátalan képével, mint egy guruló sündisznó. Hármát is lépett, míg Martin egyet, és ha nagyon tűzbe hozták tranzakciói, még bele is karolt Martinba, valóssággal lógott Martin karján.

De inkább lemondtak erről a mulatságo látványról, csak Robyn maradjon el Martintól.

Maradjon egyedül. Miért is jön közéjük? Miért van egyáltalán itt? Mi keresnivalója van itt?

A brüzsöböl is kiüldözték, s még a szénész se kért tőle kölcsön.

Fritz Martin osztrák fiú volt, valahonnan Bécs környékéről jött ide, vagy két éve. A bankár, a szénész, Kat, az angol kis-lány, a colonel, Mme Lamontagne, Simone doctoresse már akkor is itt volt — őket mindig itt voltak — s rögtön megszerették, amint megérkezett pékonyan, sápadtan, állandó, makacs lázzal. Franciául csak köszönni tudott és tízig számolni és amikor először állított be az ebédlőbe és két szeme rámosolygott a társaságra és köszönt jónapot, jóesét és elsámoált tízig, kiderült, hogy a colonel kitűnően tud németül, hat amennyire egy francia colonel megtanulhat, három évet töltött

ugyanis fogságban az Odera melletti Frankfurtban, németül azonban nem volt hajlandó beszélni a háború óta, nem in-tézte el még lelkében a nagy konfliktust, de Martin két szeme kiscsedte belőle a tudományát.

Es megszerette Martint Simone doctoresse is és a többiek nem bánták, hogy Simone doctoresse szereti Martint pedig Simone doctoresseba kivétel nélkül szerelmek voltak és leküzdhetetlen irigység támadt a szívükben, ha valamelyikükkel leült bololte-ot játszani.

Martinuak mindig jó kedve volt és mindig mosolygott, akkor is, ha fél éjszakát köhögött. Es érdeklődéssel hallgatta a bankár szakadatlan durálását, hogy egy-egy balkáni forradalmat is finanszírozott, pedig még a második év után is alig értett belőle valamit. Es fáradhatatlanul brüzsölt és fáradhatatlanul vesztett; a színésznek kölcsön adott, Mme Lamontagnenak udvarolt, Kat-nek bélyeget kért hazuról, a colonel minden szavát aláírta, miszerint Franciaország egyedül, teljesen egyedül, Amerika nélkül is megnyerte volna a háborút és Simone doctoresse-nek zongorázott, Strauss-keringőket s érzelmes bécsi dalokat.

Két évig szerette az egész szanatórium Martint, egy hónapja kezdtek el nem-szeretni s most már gyűlölik.

A bankár után Mme Lamontagne viselkésdét találta Martin furcsán hidegnek.

— Ugyan, Monsieur Martin, mit akar ezzel a virággal? Nem szép magától, hogy gúnyjt űz belőlem. Öregasszony vagyok és hagyjon békén.

Megint kapott hazuról egy borttek bélyeget és vitte Kat-nek.

— Bélyegeg, lady Kat, — mosolygott a kis angol lányra, — válogatott ritkaságok.

— Bobynak ezek már mind megvannak — Hogy tudja? Meg se nézte őket.

— Irta Bobby, hogy már minden osztrák bélyege megvan. Duplán is.

— Mondja, Kat, miért haragszanak rám maguk?

— Mi? ... Nem tudhatom, hogy a többiek miért haragszanak, ha úgy gondolja, hogy haragszanak, de én nem haragszom.

— Maga is, Kat. Rögtön elkomolyodik, ha meglát.

— Általában komoly vagyok.

— Azt hittem, magától megtudhatom, hogy mit követtem el maguk ellen.

— Mit törődik itt akárki vel is? Nem kell már itt lennie. Mehet haza. Egészsége.

En viszont nem mehetek. Es a többiek se. Martin tökéletesen meggyógyult. Húsz kilót hízzott, az arca pirosarndás, lázo nincs, az izmai feszülnek, négy lépsőt ugrik egyszerre, úgy rohan fel az eme-letre és ki-kiszózik éjszakára: két óráig táncol a Casino-ban és gyakran becsptve jön haza. Es reggel nem járát, akárhogy is hőmérőzik, nincs egy tized láza, ét-vágya óriási és behallatszik a nevetése a mütöbe is, ahol a colonel tüdejével harcolnak az oroszok.

De Martin csak nem akarta megérteni, miért gyűlölik.

Egy nap megkérdezte tőle Simone doctoresse:

— Mikor utazik, Fritz?

— Maga azt akarja, hogy már menjek?

Simone doctoresse friss, katonás hangja alig észrevehetően megrebbent.

— En?

— Gyűlölnék... legjobb szeretnének In-nen kidobni.

— Nem érti őket?

— Nem.

— Pedig nagyon is érthető. Maga már egészséges. De azért ne gondolja azt, hogy talán irigylik, mivel meggyógyult, őket meg nem. Csak nem érik, hogy hozzájuk tartozik. Idegen nekik. Kloüál all már a világukon. Nem érdekelheti magát: kinek mennyi volt a láza, tudott-e aludni. köhögött-e, van-e étvágya, mit mondott neki Andrieu professzor.

— De érdekel!

— Csakhogy őket nem hiszik el. Es minél jobban mutatni akarja az érdeklődését, annál inkább elárkóznak magya elől. Mert úgy fogják fel, hogy jogtalanul avatkozik bele dolgukba.

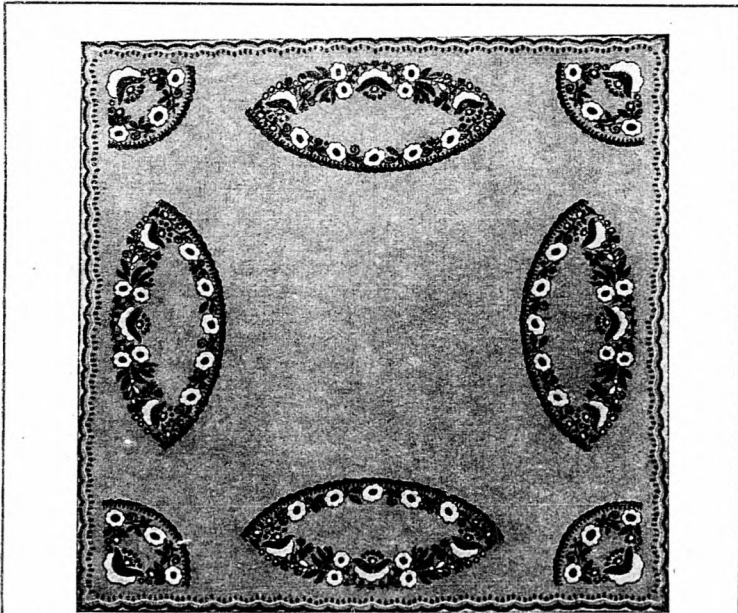
— Nyugtassa meg őket, Simone. Holnap elutazom.

A colonel még azt mondta, hogy csak Franciaországban lehetséges, hogy idetöduljanak a boche-ok és itt gyöguljanak meg, itt erősödjék meg az ellenség — de amikor meghallotta, hogy Martin elutazik, neki szölt egy szöt se, csak hámmögött.

— Elutazik? — nézett magya elé Mme Lamontagne és lassan felment szobájába és vastag, színes szalaggal átkötött levél-csomót keresett elő egy fiúkból és egyenkint olvasni kezdte a fakuló sorokat. Es egy karsú, magas tengerésziszt jelent meg a szeme előtt egy messze, távoli nyár fényében: s úgy mosolygott, olyan két volt a szeme, mint Fritz Martiné.

Kat csomagolni segített Martinnak, Robyn csalhatatlan tözsdetippeket adott neki, a szénész száz frankot kért tőle kölcsön, hogy elkísérhesse Rang du Fliersig. Simone doctoresse megcsókolta.

— Megvárhatta volna a tavaszt, — dörmögte a colonel este az ebédlőben és a csendes szomorúságban, amely elfojta őket, úgy ütöttek össze a kések, villák, mint valami apró, finom üvegharangok.



Sárközi díszterítő. Kézimunkavászona előrajzolva, megkezdve, a kidalgozásához szükséges színtartó fonállal együtt, 70x70 cm méretben, P 13.60, 80x80 cm méretben P 15.40. Megrendelhető a Muskálli Kézimunkaboltban, Budapest, IV., Régi posta-utca 12, vagy Szeged, Kárász-utca 3. Rendelésnél a vásárlási könyv beküldését kérjük.

AMIKOR PETŐFI SÁNDOR ARCÁN „megfagytak a könnyek”

IRTA MEGYERY ELLA

Legutóbb, Kékesről hazajövet, hirtelen öltettel, kiszálltam Egerben. Eszembe jutott: soha, senki ott még nem mutatta meg nekem a házat, ahol Petőfi lakott.

Ott terebélyesedik ez a kételeetes, hatalmas ház a város szívében, szorosan az érseki rezidencia mellett, dombra-kúszó fűgőkerítienek fala határos a rejtett szépségű érseki magánkerttel. Falában nincs emléktábla. Csak ablak és rácsos ablak. Kapuja az emelkedő Foglár-utca macskaköveire nyílik és olyan keskeny és puritán, mint egy ajtó. Ez a ház ugyanis Eger legrégebbi napnevél intézete: a Szeminárium. Még Mária Terézia idejében épült és ha kívül semmit sem visel is a hivalkodó barokk-cifrázatokból — olyan ékítményes, mint maga a lemondás — belül, a csúcsléves, hosszú, fehér folyosók, az ide rejtett szentképek, a magas ajtók finomítv munkája mégis csak őrzik a kétszázéves hagyományt s a régi rendháznak magános sziget-csendjét. Ilyen lehetett akkor is, amikor Petőfi ide belépett. Itt aligha változott valami rövid két század alatt.

Ha kívül, az utcán nincs is emléktábla, bent, az elsőemeleti folyosón, a vendégszoba felett, mégis felfedezek ilyen mentőt. Fekete márványlap világos kökeretben. Azt mondja: «1823—1923. Itt írta, az egri kispapok baráti körében, Petőfi Sándor az Egri Hangokat 1844 február 19. napján.»

— A szoba bútorzata azonos-e azzal a berendezéssel, amely Petőfit vette körül? — kérdezem.

— Részben azonos, — feleli a vendéglátó fiatal papianár és rámutat a cseresznye empire-karosszékre. Nemes és egyszerű, nincs kárpitozva, csak fa ülőlapja van, de nagyszerűen el lehet benne helyezkedni. Az empire-éjjeliszekrény is itt állt már akkor, a fafedeles mosdó és a kívül-belül cseresznyefa ruhaszekrény szintén. Csak az ágat és az íróasztalt cserélték fel újjal. Kár, gondolom, hogy megbontották ennek a komoly és szépséges napoleonkori szobának egységét. Hogy nem láthatom az ágat, amelyben Petőfi aludt. Az íróasztalt, amelyen verset írt. A szobának sem használt, természetesen, ez a stílusbontás, de mint Petőfi emlékéért, döbbenetesen kár...

Odamegyek a ruhaszekrényhez, amelybe ő nem tehetett semmit, hiszen nem volt semmije, semmije. Leülök a székre, amelyben ő kétszer is elfehelhetett, olyan kiéhezett és sovány volt nyomorúságos debreceni tele után, amikor minden poggyászra az a húsz új verse volt, meg hatvan a régebbiek közül, amiket fűzött hajtogatott, zöldes papíriveken és gondosan lemásolva vitt magával Pestre. Hogy feléledhetett ez ebben a gondmentes, kényelmes szobában! Olyan gyalogutazás után, amelyről azt írta, miután a Tisza áradása miatt, Hegyalján jött Andornaknak:

«Egyesegyedül mentem: egy lélekkel, egy élő lénnel nem találkoztam. Minden ember fődelet keresett, mert iszonyú idő volt. A süvítő szél havasesőt szórt rám.

Eppen szemközt jött. Arcomon megfagytak a könnyek, amelyeket a zivatar hidege és a nyomorúság fakasztott...»

Odalépek a kispapok vendégszobáinak hatalmas cserépkályháához. Ez itt úi, de a régi, a Petőfi-korabeli, mondják, ugyanilyen rendszerű, a folyosóról fűthető, testes nagy kályha volt. Bizony nem sajnálják tőle az érseki erdőt vágott hatalmas tölgy- és bükk-hasábot és a szegény vándorpoéta így végre felmegegedett ebben a gondviselészerű vendégszobában.

Még csak az ablakhoz megyek. Mit látott onnét a költő? Közvetlenül alatta a gazdasági udvar, oly ősi formájú égerfával, hogy bizonyára itt zöldelt ez már akkor is. A két égen jobbra, a vörösteitő minoritatemplom finom barokk vonalaival és kettős tornyával, balra a sárga cisztercia templom két karcsú szürke bádorgónya. De hogy nacsak az égbeszálló fohások harangkongása szöli be magányába: az ebédcsengő ezüst harangokávia is itt csendült fel közvetlenül ablaka mellett. A ház jobboldali kiszögellésében pontosan látom ennek a csengőnek kifeszített empirefedelét, vastműve oly szép vonalait, hogy jólesnek a szemnek.

De amire a csengő szólította: a refektórium ízes étele, tüzés bora is bizony jól eshetett az elcsigázott fiatal vándornak. A sors kedvezéséből még írás is maradt róla, hogyan s miképpen állított ő be annakidején az egri kispapok hajlékába és miképpen töltötte ott napjait? A könyv, amelyből a megakori elbeszélést átveszem, műzéális rikasztóg, mert nincs forgalomban s engem az egri Lyceum tisztelt meg vele.

Türk Frigyes egykori egri tanár, a hőstírvár gyermekeinek «jó bácsija» össze-

ÚTJELZŐ

*Csókold meg, Csend, a homlokom
s ágyazd magad szívembe mélyen;
Ezen a titkos éjszakan
bennem a Te hengod zenéljen!
Borítsd rám bűvös szárnyaidat,
hogy olyan legyek, mint a gyermek
S ne halljam a csillagoknak
a jegyverek mit énekelnek!...*

*Csókold meg, Csend, az ajkam is,
hogy panaszt, jajszt ne kiáltssak,
Ne daloljak és ne meséljek,
az ld partján némán álljak,
S úgy nézzem ezt az életet,
— kezem a szívemre helyezve, —
Mint magános útjelzótábla:
multba — jövöbe beleveszve...*

Balogh Eszter

gyűjtött műveiből idézem a következő sorokat, hogy a Petőfi-látogatás egyik közvetlen szemtanuját szólaltassam meg: «Zalár József nyugalmazott alispánuk és egri költő, aki a negyvenes évek elején kispap volt a Szemináriumban, beszélt el nekem Petőfi egri látogatásának történetét. Andornakról Egerbe jött, egyenesen a Szemináriumba, ahol Pájer Antal egri papot és költőt kereste, mert ismerte és kedvelte «Szittyva virágok» című versorozatát, amely az Athenaumban jelent meg. De Pájer már nem volt Egerben. Ekkor Tárkányi Béla paköltőt tudakolta. Ez az érseki irodában aktuárius volt és a Szemináriumban lakott. Athyiták az irodából. Akkor találkoztak először. Mégis Tárkányi — különködő természet ellenére — azonnal tegezőbarát lett Petőfivel és szobájában szállásolta el. Hanem mi, kispapok, furcsán jártunk Petőfivel.

Olvastuk már több versét. Azok elragadó szépsége azt hitette el velünk, hogy «Petőfi» álnév, mely alatt valamelyik nagyobb költőnk, talán maga Vörösmarty lappang. Mikor tehát híre jutott a Szemináriumban, hogy itt van Petőfi! — vágyva-vágytunk őt látni, főleg én, meg Benőfi, akik a kispapok között poéták voltunk. És ahogy megláttuk, rettenetesen csalódva hűltünk le. Előtünk egy ütökopott vándor mesterlegény-alak, galléros szürke köpönyegben, kurta, rozsdaszín pantalon-nadrágban, elnyűtt csizmában. Az egész megjelenése azt a benyomást tette reánk: ez nem lehet az igazi Petőfi!

Petőfi három-négy napig időzött Egerben. Tárkányinak az irodába kellett járnia, nekünk meg az iskolába. Tehát csak a munkaidőn túl találkozhattunk vele Tárkányi szobájában és a refektóriumban, ahol velünk étkezett. Szótlan, mozdaltalan, rideg volt Petőfi itt is, úgy, hogy teljességgel nem mutatta rajta semmi a benne rejlő nagy szellemet. Roskoványi rektor távol volt; a vizektor, Kovalcsik József elmézte, hogy vacsora után bort hoztunk és tovább mulatoztunk az ebédlőben. Petőfi lassanlassan felmegegedett, felállt, szavalt a verseit. Némelyikre nem emlékezett. Akkor kivette kabátja zsebéből a kéziratokat és felolvasta. Egyszóval: jövedve támadt, mint az itt született «Egri hangok» mutatója.

Bár az ebédlőben, amint mondom, lassanként felmegegedett, de barátságos egyikünkkel se lépett, pedig magunkforma huszonegyéves fiatalember volt. Csak egyszer sétált ki, akkor is magában, fel a várba.

Egerből elmentele előtti napon, délután, míg mi az iskolában voltunk, írta az «Egri hangok»-ot. Mikor az iskolából hazajövet bementünk hozzá, az utolsó versszak még nem volt kész. Azt később írta hozzá. Mi, kispapok, szedték össze részére az útiköltséget és felkértük Tárkányit, hogy azt tapintatosan adja át Petőfinek.»

Türk Frigyes, egri tanár a szemtanú, Zalár elbeszélését a segesvári-csata 57-ik fordulóján, 1906-ban jegyezte fel. Érdekes cikkét ezzel végzi: «Mikor fogja az egri szeminárium tisztés épületén emléktábla hirdetni azt a királyjrást, Petőfi látogatását?» Mert igen, királyjrást volt az, úgy ahogy esett, vándormesterlegény-gúnyában, elnyűtt csizmával, vánnyvát arccal, éhezéstől, fagytól szederiesen, sápadtan, de nyolcvan Petőfi-verssel a kirozottodott zsebben!

SZENTGYÖRGYI FERENC

Volt egyszer egy teniszcsillag

A teniszben mindig a franciák voltak az elsők. Hogy miért? A tenisz intelligenciát követel a játékostól, pillanatig sem szünetel, kemény agymunkát. És éppen ezért nincs igazuk azoknak, akik a tenisz hőseit és hősnőit is bajnokoknak vagy bajnoknóknak titulálják. Mert a birkózásnak, a boxolásnak lehetnek championjai, a tenisznek azonban csillagok vannak. Magában a játékban annyi nobilitás van, annyira decens, hogy illik különbséget tenni azok között, akik rakkettel szereztek maguknak világhírt és azok között, akik felebarátjuknak egy-egy jólikerült orronvágásával érdemelték ki az emberiség elismerését.

A teniszcsillagok vannak.

A francia csillag Suzanne Lenglen volt.

Huszonhét esztendő, csúnya leány, aki, volt idő, amikor Franciaországban olyan népszerűségnek örvendett, hogy ha köztársasági elnöknek nőt is lehetne választani, az «isteni» Suzanne-t biztosan megválasztották volna.

Emlékszem, amikor a cannes-i Carlton Club-ban lezajlott az amerikai Helen Wills és Suzanne Lenglen közötti mérkőzés, — Párisban az újságolatók kirkatái előtt százazrek várták idegesen, türelmetlenül az eredményt. És amikor végre, az esti órákban megjelentek a kirkatokban a hatalmas, fehér plakátok és rajtuk ordító betűkkel a felírás, hogy «6:3, 7:5, Lenglen gagne» (nyert) — Páris utcái harsogva, tombolva, lelkesen ünnepelték Suzanne Lenglen világra szóló győzelmét. Az esti lapok külön kiadásokban számoltak be a cannes-i diadalról, a másnapi reggeli újságokban pedig hasábos cikkekben méltatták ennek a csúnya francia leánynak kiváló érdemeit.

Dehát valóban olyan csúnya leány volt Suzanne Lenglen?

Suzanne Lenglen nem volt csúnya a huszonhét esztendőjével, vagy ha mégis, úgy ebben a csúnyaságban is volt érdekesség, sőt — szépség is. Ez ellentmondás, pedig igaz. Tessék elképzelni egy magas, karcsú, izmos leányt, telt csípőkkel, ideges lábakkal, hosszú, szép izmos karokkal és a finom, szabályos hajlású nyakon kis madárfeje magas homlokkal, nagy orral, világos szemekkel, amelyekre, mint valami sátor, borulnak rá a dús szempillák.

Ilyen csúnya a — csúnya Suzanne Lenglen, akinek egész Franciaország tapsolt annak idején, ha megjelent valamelyik teniszpályán.

Hogyan lett Suzanne Lenglen a tenisz-sport csillaga, ki fedezte föl, ki tanította, ki volt a mestere? Ellenségei, mert ellenségei neki is voltak és meglehetősen szép számmal, — sikereit, gyors ariválását azzal szokták magyarázni, hogy Suzanne Lenglen édesapja professzionista volt és mint ilyen, nagyszerű menedzser is. Az igazság ebből mindössze annyi, hogy Suzanne édesapja értett a tenisztátekhoz és amikor a tizenegy esztendő Suzanne először vett rakkettel kezébe s gyerekes passzióból együtt teniszezett barátjával, — az édesapja fölfedezte a kislány mozdulataiban mindazokat a képességeket, amelyekkel, megfelelő oktatás és nevelés mel-

lett — kiváló tenisztátekosnak kell lennie. A kis Suzanne különben is szerelmese volt a sportnak, tizesztendőskorában már bicikliversenyeken vett részt, nagyszerű úszó volt és Nizzában, ahol télen szüleivel szokott tartózkodni, — az üdülő vendégek a napnak bizonyos óráiban mindig főkteresték a Promenade des Anglais-n azt a helyet, ahol a kis Suzanne szokott diabolót játszani. Ebben az akkor divatos gyerekijátékban is olyan boszorkányosan ügyes volt Suzanne Lenglen, hogy egy, Nizzában rendezett diabolversenyen, amelyben felnőttek is résztvettek, a tizesztendő Suzanne lett a győztes.

A teniszben Suzanne Lenglen-nak nem volt senki más oktatója, nevelője, tanácsadója, mint az édesapja. És a gyermek nem is hallgatott senkire, csak az édesapjára... Ragaszkodott hozzá. Gyermekkorban érthető és természetes is ez a ragaszkodás, amely később a szülő és a gyermek közötti barátságává változik. Ez a változás Suzanne Lenglen-nél nem következett be. Suzanne Lenglen akkor is mestereinek, oktatójának, nevelőjének tekintette édesapját, amikor nevének már világhíre volt és a diadalmas mérkőzések után nem azzal törődött, hogy ezer és ezer ember ünnepli őt, Suzanne a legforróbb sikerek között is csak arra gondolt, hogy vajon meg van-e elégedve vele az édesapja.

A tenisz világában csillag, otthon, a szülei között csak a «kis» Suzanne volt.

A nizzai sportklubban szerepelt először nyilvános mérkőzésben Suzanne Lenglen. Tizedik esztendőjében volt akkor. A nizzai teniszklub mérkőzött a Bordighera klubbal. Amikor Suzanne édesanyjával a klubban megjelent, azok, akik nem ismerték a Lenglen-familiát, — azt hitték, hogy a nizzai teniszklub részéről a versenyen Suzanne édesanyja fog szerepelni. És bizony mosoly vibrált az ellenfelek arcán, amikor Lenglen asszony bemutatja a rövidharisnyós, matrözblúzos kis Suzanne-t, mint a nizzai teniszklub jelöltjét. Ez a mosoly csak akkor tűnt el az arcokról, amikor a kis matrözblúzos

leány 6:0 és 6:1 arányban megverte felnőtt ellenfelet.

És a kis «bébé» — így hívták Suzanne Lenglen-t a partnerei — egyik győzelmet a másik után aratta. Tizenégy esztendőskorában már Franciaország championja, hogy egy év múlva elnyerje a tenisz világbajnoknői címét.

A tenisz törtérialában ez még nem fordult elő.

Suzanne Lenglen játéktechnikáját nem lehet összehasonlítani egyetlen teniszbajnok vagy bajnoknő technikájával. Kifárasztani Suzanne Lenglen-t nem lehetett. Gyorsasága bámulatreméltó volt. Az ellenfeletől a labdát lábujjhegyen várta, nem futott, hanem repült. Szökécselésében ballerínák könnyedsége volt. Ha az ember azokat a filmeket nézte, amelyek egy-egy ilyen teniszmérkőzésről készültek, Suzanne Lenglen olyan ezeken a filmfelvételeken, mintha nem is a földön játszana. Ő különben azt vallotta, hogy a teniszben a lábak és a karok csak eszközök. «Az ember a mérkőzések első percében már tisztában volt ellenfeleinek értékével, ismerte előnyeit, gyengeségeit. És ami a legfontosabb, Suzanne Lenglen-nek hallatlanul nagy akaratereje volt. Tudott, bámulatosan tudott — kitartani. «A győzelem annyit jelent, hogy egy negyedórával mindig tovább bírni, mint az ellenfél.» Amennyire igaz ez a háborúban, annyira igaz a sportban is és különösen a teniszben. Ezt a «negyedórával mindig tovább»-ot bírta Suzanne Lenglen, — ennek a «több időnek» köszönhetette számos győzelmét.

Ez a francia leány mindent elért, amit a sportvilágban elérni lehet. Világhír, dicsőség, népszerűség, minden az övé volt. Azok a versenyek, amelyeken ő szerepelt, világunnépszerűség jegyében zajlottak le. Kirdylok, trónkövetelők, pénz, iradalom és művészet arisztokratai együtt tapsoltak a néppel. Suzanne Lenglen szereplése mindenkor eseménye volt a világsajtónak. A legutolsó Cannes-ben zajlott le, amelyen Suzanne Lenglen még mint amatőrijátékos vett részt. Háromszáz frankos belépődíj volt erre a mérkőzésre és a jegyek egyetlen nap alatt elfogytak. Az amerikai újságok külön tudósítókát küldtek ki, a táviratküldemények gyors lebonyolítására egy új postahivaltal rendezték be Cannes-ban, egy délamerikai újság Blasco Ibañez-nek, a világhírű spanyol írónak negyven ezer frankot fizetett a mérkőzésről írt egyetlen cikkéért, bár Blasco Ibañez életében még nem látott egyetlen teniszversenyt sem azelőtt. Egy amerikai filmgyár pedig huszonezzer dollárt költött a verseny filmen való megörökítésére. A legelőkelőbb és a leggazdagabb internacionalista közönség nézte akkor végig Suzanne Lenglen gyönyörű játékát és valóságos virágzóport zúdtattak reá a győzelem perceiben. És néhány hónap múlva Suzanne Lenglen, dicsőséget, népszerűséget félrelökte — elfogadta egy amerikai menedzser ajánlatát. Suzanne Lenglen professzionista lett. Az egész világsajtó foglalkozott annakidején ezzel az eseménnyel. Voltak, akik egészen természetesen találták, hogy Suzanne Lenglen tehetségét most már nem a különféle sportszövetségeknek, hanem saját magának akarja pénzze váltani. Ha festő az ecsetével, író a tollával keresheti meg a kenyerét, miért ne szerezhetett volna Suzanne Lenglen pénzt a rakkettel?

Szürkület a Józsefvárosban

A Józsefváros kőarca sötét, most húzogátja hálóköntösét.

S hol izmos, barna vállá már szabad, sápadt fény lepi be a házakat.

A rossz köveken ugrál egy szekér, a Nap vörös már és a Hold fehér.

Egy kifőzdében halkán forr a tej... «Nyitás háromkor. Finom, úri hely.»

Csőnd van: csak dér hull. Oldalt nagy halom vizes vas áll a pályaudvaron.

A sínek mellett egy szemafor áll: vörös pupilla, sárga szembogár.

Az éj letűnt — pár pillanat szünet... s a háztetőkön már a szürkület

Vad csatákon át, keletről oson és megpihen a Józsefvároson.

Örvös Lajos

A „Bibliás ember” komponistája beszél Lisztről, Wagnerről, Eckelről

Kienzl Vilmos halálának alkalmából felidézem utolsó, párévefőtti látogatásomat a nagy komponista bécsi házában.

A II. kerület egy régi negyedében, ódon házban, a régi Bécs egy ittfelajított emlékében lakik az agg zeneszerző, a „Bibliás ember”, a „Kuhreigen” és egy sereg egyéb opera világhírű komponistája. Hosszú, ősz hajával, lengő, hófehér szakállával úgy jön előm, mint egy meselibe házigazda. Eppen rádiót hallgatott. Amikor beszélgetni kezdünk, lecsavarja a készüléket.

— Tudja — mondja mosolyogva, — ha rossz zene lenne, hagyánám. A jó zene azonban rettenetesen zavar. Mindig elvonja a figyelmemet, mindig oda kell hallgatnom és akkor nem tudok társalogni.

Személyes élményekre terelődik a szó. — Tulajdonképpen Lisztnék köszönhetem, hogy komponista lettem — beszéli. — 1877-ben, alig húszéves koromban, Weimarba utaztam és levelet írtam Lisztnék, hogy fogad-e a házában. Szívzsongorvya lettem a választ, vajjon fele-e egyáltalán a balhatatlan egy ismeretlen ifjúnak. És választ. Még ma is itt őrzöm a levelet. Elmentem hozzá és a mester annyi érdeklődéssel, annyi szeretettel fogadott, hogy egészen rabja lettem személyes varázsának. Szívaival kínált, egy svájci Vevey-vel, amit mindig szívtott, ezt a félig elszívtott szívtart, Liszt Ferenc szivarját is féltő gondóval őrzöm relikviáim között. És nemcsak hogy meghallgatta első szárnypróbálgatásaimat, hanem később ő maga ült le a zongorához és elzongorázta ámuló füleimnek saját műveimet. Biztatott, tanácsokkal látott el és később is állandó figyelemmel kísért.

— Wagnert — mesél tovább Kienzl — 1875-ben láttam először Bécsben, amikor itt egy hangversenyt vezetvén. Még ma is emlékszem a próbákra, Wagner precíz és humoros megjegyzéseire, palcájának nyugalmára és abszolút biztonságára. Siegfried kürtjelét, ezt a ritmikusan kétségkívül igen nehéz részletet számtalanszor elismételtette az első horistával, de amikor még mindig nem akart sikerülni, Wagner ráparancsolt, hogy vesse le kabátját és fújjon ingujjban, így talán kényelmesebb lesz. És csakugyan: a kürtjel ezáltal pontosan sikerült. Később Bayreuthban több ízben voltam vendége és még ma is előttem van, amit vacsora után családja körében, feleségével és öt gyermekével, akik közül két lány Cosima első házasságából származott, élénken meg szokta beszélni a nap eseményeit. Ez volt a nagy mester olimpusi ideje, a munkában elfáradt szellem fölfrissülése. Ilyenkor grogot szürcsölt, gúnysos modorban emlékezett meg ellenfeleiről. Szinte hitetetlen, de saját szememmel láttam, hogy egy kedves, váratlan vendég érkezésekor a Parsifal egekben trónoló költőfejedelmére egyszerűen a feje tetejére állt és látát a levegőben összecsapta. Az akkor tízeszentes Siegfrieddel naponta lovacskázott és vadul hancúrozott a földön. Néha azonban megmagyarázhatatlan hangulatok vettek erőt rajta. Amikor egyszer a Wahnfried-villában, számos előkelő vendég jelenlétében Liszt elzongorázta a kerthen Faust szimfóniáját és a hallgatóság percekig nem

tudott szóhozjutni a meghatottságtól, Wagner egyszerre csak fel pattant, odaszaladt a zongorához és két kézzel kezdte csapkodni, mint a gyerekek. „Nézzétek — kiáltotta — én is tudok zongorázni!” A vendége riadtan tizedek össze és jó időbe telt, amíg Wagner megnyugodott.

— Verdit köztudomásúlag nem szeretete. Régimódinak és eredetiség nélkülinek találta. Különböztet sem nagyon viselte el, hogy más komponistákat dicsérjenek előtte. A legmégsebb akkor volt azonban, ha az „unalmas, elaludni való” Brahmsról beszéltek neki.

— Magyarországi emlékei nincsenek? — kérdezem Kienzlt.

— Dchogysnem. 1881 őszén hangversenykörútra indultam egész Magyarországon és Horvátországon keresztül. Tulajdonképpen Budapestben kellett volna fellépnem, de Pesten kiderült, hogy ugyanakkor van Sarah Bernhardt fellépte és két attrakcióra nem lenne publikum. Ezért impresszárióm vidékre vitt. De kicsoda helyekre! Kocsiszínekben kellett hangversenyezniünk és mivel az impresszárió közben odábállt az egész pénzzel, városról-városra kellett átvinnünk magunkat. Később elküldtem Budapestre is, ahol Mahler Gusztáv állott akkor az Opera élén. Itt ismerkedtem meg és barátokoztam össze az önk nagy nemzeti zeneszerzőjével, Eckellel, aki meghívott magához és büszkén mutogatta meg sikerei összes látható jeleit, amelyeket egy hatalmas üvegsekrényben gyűjtött össze. De nagyon megkért, ne tartsam ezt hiszignak tőle. Itt találkoztam Mihalovich Ödönnel, Zichy Géza gróffal, Hubay Jenővel és Beliczay Gyulával is.

Természetesen érdekel, hogy vélekedik a melódia egyik mestere a modern zenéről.

— Minden művésznek legelmebb joga — mondja Kienzl, — hogy meghallgassák és higgyenek neki. Minden zenei irány jogosult, ha őszinte és lélekbeli jön. Meg kell azonban mondanunk őszintén, hogy nemcsak a zenében, hanem minden művészetben nem előre, hanem visszafelé megyünk. Az alkotók elfelejtik a művészet igazi lényegét és legfőbb értelmét és ez szerintem abban az egy tételben foglalható össze, hogy amit létrehoznak, az feltétlenül belső szükségességből születnek. A mai művészek problémáikat akarnak megoldani, konstrukciókkal, szenzációkkal akarnak hatni és amit alkotnak, az nem belőlük jön.

— Most egyszerre felhagyjunk a konzonanciával, elfelejtjük a melódiát és az legyen a fő, hogy a zene a fülnket sértse? Minden diszsonancia fájdalom és minden fájdalom enyhülésre, feldolgozásra törekszik. A diszsonanciákat éppen ezért fel kell oldani, hiszen fel nem oldott diszsonanciák a természetben nincsenek és a művészet nem kerülhet ellentétbe a természettel.

— Nincs művészet szubstancia nélkül és a zene szubstanciája a téma. A mai muzikusok témahiányban, ötletzegénységben szenvednek és ezt akarják elleplezni formai és konstrukciós „érdekességekkel”. Nemcsak egy építész nem építhet ferde egy házat, egy komponista sem építhet ferde egy szimfóniát.

— Nagy mulasztások terhelik a közönséget is, amely kritika nélkül elfogad mindent, amit kap. Ma hangversenyeken már senki sem mer bírálatot mondani semmiről, mert attól fél, hogy blamálja magát. Csupa félelemből mindenki hallgat és a komponisták ezt a hallgatást belegezzenek veszik. Egyesek aztán egyenesen rosszhiszeműen blöffölnek és megcsalják a hallgatókat. Akárcsak Andersen meséjében, mikor a szabók semmiből szönek ruhát a királynak és senki se meri bevallani, hogy a királynak nincsen ruha. De persze nem akarom állítani, hogy minden modern komponista csaló. Itt van mindjárt három mester: Schönberg, Hindemith és Stravinsky, akik talán tévúton járnak, de azért igazi muzikusok és amit írnak, azt hitből és meggyőződésből írják. Ezek azonban még nem adnak salvus conductust a többieknek, akik valóságban semmit se tudnak, akiknek még soha semmi se jutott az eszükbe.

— Persze nem szabad elfelejteni, hogy a melódiát ma azért sem tisztelik úgy, mint régen, mert sokan diszkreditáltak. Az operett, a zenének ez az alantas válfaja aláásta az emberek bizalmát a melódiában. Az operett, amíg a régi értelemben vett daljátékkal volt egyenlő, mint a „Sevillai borbély”, vagy Mozart legelső operája, ez is tiszta és nemes műfaj volt. Vagy itt volt Offenbach, aki ugyan nem az én emberem, de akiről mégis el kell ősmerni, hogy a maga területén egész ember volt! Vagy a mi Johann Straussunk, aki igazi zenai! Ma az operett egyre mélyebbre, mélyebbre süllyik. Nem akarok itt neveket említeni és érzékenységeket sérteni, de a zenetörténelemnek ez a mai operett egyik nagyon szomorú fejezete!

— Nem a jazz-muzsikára gondolok itt. A jazz-zenének megvan a maga létjogosultsága. Ez épp olyan népi tánczene, mint a mi valcerünk, az önk csárdása, vagy a csehek polkája. A technika századában, a telefon és rádió korszakában a négerek művészetére épp olyan közel kerül hozzánk, mint azelőtt a szomszéd népek művészetére volt. A jazzt nagyon tudom élvezni és helyesnek is tartom, hogy ezt a műfajt ide importáltuk. Minden új népi elem csak gazdagítja a művészetet. Azért, mert banán nálunk nem terem, azért nagyon üdvös, hogy néha idehaza is ehettünk banánt. Csak persze nem szabad túlzásba esnünk és túlnagy teret biztosítani az exotikus importnak a hazai irányok felett. Éjjel-nappal mégse lehet banánt enni!

Kienzl körülvett emlékein, amelyeket nagy becsben tart. A kis „muzeum” legérdekesebb része kétségkívül a levelezés. Az ősz mester kora ifjúságától kezdve minden levelet itt őriz a szobájában, fascikulokba elrendezve, pontosan regisztrálva. Vannak itt levelek Wagnertől, Liszttől, Brahms-tól, Mahlertől, Strausstól, Rosegertől, Ibsentől. Amikor kikísér, nem állja meg, hogy legnagyobb büszkeségével ne dicsekedjék:

— Nézze — mondja és rámutat szinte egyedülálló melegházi pálmagyüteményére, — virágzó palmafá! Nem tudom, zenekvívül hol lát még szobában virágzó palmafát!

Virágok, madarak, muzsika barátja, öreg bibliás ember Kienzl, becsukta mögöttem az ajtót és én úgy éreztem, mintha a Silly Symphony öreg szakállas emberén lettem volna látogatog. Egy színes, elsüllyedt, gyönyörű világban, mely most Kienzl halálával örökre a múlt ködébe vészett.

Juhász Andor

Zörgő

VÁSZON és KELENGYE

fogalom

DEÁK F. UCCA 10.



— Szóval, teljesen rendben vagyunk és megértettük egymást? — fordult hozzám Pierre Maudit úr.

— Feltélenül — feleltem.

— És holnap utazik?

— Igen. Holnap, pénteken délután két órákor a berlini gyorsral.

... Pénteken délután egy órákor már künn voltam a Gare de l'Esten. Hazudnám, ha azt mondanám, hogy nem voltam izgatott. Nem, nem az utazási láz kapott el, de valahogyan — arra még ma sem tudnék felelni, hogy miért? — azt éreztem, hogy amíg ott a pályaudvar csarnokában sétáltam fel és alá, amíg arra vártam, hogy a berlini gyorsvonali szerelvényt betolassák az indulási vágányra, — az volt az érzésem, hogy ez az út, amelyre vállalkoztam, nekem többet, mást jelent, mint egy újságírói látogatást elzúlólt hazám fővárosában. Hogy nekem ez az út fordulópontot jelent az életemben. Én ezt éreztem.

Ezt éreztem még akkor is, amikor már benn ültem a gyorsvonat egyik elsőosztályú fülkéjében és egy francia képesújságot lapozva, az indulásra vártam. Még öt perc hiányzott.

Ez ennek az öt pernek az elmúlását olyan csigalassúsággal jelezte az órák, mintha ólom csüngött volna a mutatókon. Végre felsikoltottak a fűtőszavak.

Még becsaptak néhány nyitvafelejített kocsiajtót, aztán éreztem, hogy a kerekék lassan forogni kezdenek.

Ekkor a szemközti ülésre dobtam az újságot és felálltam, hogy kimenjek a kocsi peronjára. Felálltam és ebben a pillanatban élesen, sikoltva süvített egy hang a pályaudvar csarnokában.

— Ivanovics Péter! ... Ivanovics Péter!

Egyetlen ugrással ott termettem az ablaknál. Az ablak hangos zuhanással leest. Szinte úgy löktem ki a fejemet... Elöttem hullámozott a búcsúzóik ismeretlen hadserege.

— Ivanovics Péter! Ivanovics Péter!

Egyszerre csak egy nagy fehér foltot láttam, egy fölemelt kart, egy kis fehér zsebkendőt — és a fehér föl, a fölemelt kar, a kis fehér zsebkendő utat tört magának a tömegben. Még húsz lépés, még tíz lépés és elérte a vágont, amelyben vagyok, amely vísz magával...

— Helé! — kiáltok föl. — Helé!

A piros szájról leszakadt egy sikoltás.

— Ivanovics Péter, ne ...

Ebben a pillanatban a mozdonyból susterregve előtört a gőz, a kerekék sebesebben, gyorsabban forogtak, kattogtak, csattogtak... még láttam egy mozgó piros szájat, aztán a fehér föl, a felemelt kar, a fehér zsebkendő egyre kisebbedett és egyszerre, hirtelen eltűnt.

A berlini gyors, ekkor már teljes sebességgel robogott Párizs külvárosának füstös, kormos házai között.

8.
Ha naplót írnék, akkor ennek a három napnak a történetét így jegyezném fel: *Szentpétervár (Leningrád), 19...*

Március 10.

Ma reggel kilenc órákor keltem. A szamovárban teát főztem magamnak és reggeli után siettem a francia konzulátusra, ahol Jean Baptiste úrral, a konzulátus egyik titkárával volt rendez-vous-m. Jean Baptiste, aki pétérvári tartózkodásom alatt jóformán állandó kalauzum volt, délelőtt elvit egy iskolába, ahol két óra hosszat hallgattam az előadásokat. Este beültem az Alhambra-mutatóba. A műsor semmivel sem volt rosszabb, mint bármelyik tizedrangú varieté internacionális műsora. Az egyik elsőemeleti pályahóban láttam egy feltűnően szőke hölgyet. Egy pillanatra eszembe jutott Helén. Szuvanov Helén. Vajjon mi lehet vele?

Előadás után — éjjel már jóval elmúlt — hazajöttem a szállodai lakásomra.

Mint mindig, úgy most is feljegyeztem ezen a napon szerzett adataimat. Vagy két óra hosszat dogoztam, aztán felálltam az asztal mellől, odaléptem az egyik bőrdőhöz, amelyben eddig összegyűjtött jegyzeteimet tartottam, patentzárába beleillesztettem a kulcsot s a kulcs, mintha olajozva lett volna, könnyen fordult meg a zárban.

A bőrdőhöz kinyitottam. Kinyitottam és elszápadtam. Még a szívem verése is kihagyott. A bőrdő össze-vissza volt forgatva és a jegyzeteim — egy havi munkám eredménye — eltűntek. A kutatóm az egész szobát kiszórtam az összes bőrdődömet, — bűbába. Felzavartam a szálló személyzetét. Ordítottam, harsogtam, bömböltem, fenyegetőztem. Nem láttak semmit. Nem tudtak semmit. — Hol a telefon? — ordítottam. Megmutatták.

Összekötöttem a francia konzulátushoz. A telefon süket maradt.

— Brigantik! — kiáltottam és elrohantam. Ki az éjszakába. A francia konzulátus alig tíz percnyire volt a szállodámtól. Talán kétszáz lépést rohantam, talán annyit sem, — az egyik néptelen, homályos utcasaroknál be akartam fordulni — amikor egyszerre két vasmarok szorítását éreztem, mind a két karomon. Két fegyveres vörössapkás gardista között álltam. — Mit... mit akarnak tőlem? Nem feleltek. Az egyik belelendítette a levegőbe a karját, irányt mutatott, hogy arra menjek. És én vándorzörg lépéseikkel megindultam. A két vörössgardista cizmáik huppogtak utánam.

En csak ezt az ütemes csizmahupogást hallottam ezen a pétérvári éjszakán.

Március 11.

Hogy az elmúlt éjszakát hol töltöttem, nem tudom.

Sötétsgé volt körülöttem, a levegőben penészszagot éreztem és csak azt hallottam, hogy az ajtó előtt valaki nehéz lé-

pésekkel jár fel és alá. Hogy reggel, vagy délután volt-e, amikor kinyitották előttem az ajtót és valami halvány fény derengett felém, ezt sem tudom. Csak arra emlékszem, hogy néhány percel később egy szobában voltam, amelynek közepén, az írósztal mögött egy leninszakállas férfi állt. Mellette pedig egy alacsony, szélesvállú, mongolképu férfi állt. Mind a ketten a vöröshadsereg uniformisát viselték.

Amikor belétek a szobába és az ajtó becsukódott mögöttem, egyszerre mind a ketten rámnéztek. Percekig nézték, kattalták az arcomat, majd a leninszakállas hirtelen rám mutatott és megkérdezte:

— Ez az?

A mongolképu határozott hangon felelt: — Ez!... Ivanovics Péter. Rapanov Boriszláv népbiztos-elvtárs gyilkosa.

A vér kifutott az arcból. Meginogtam. — A Téli Palota kapujában nekem ütközött. Megismertem... A katonaiskolában együtt járt velem. Utána kiállottam. Ő visszahézt, aztán továbbfutott. Rapanov Boriszláv elvtárs asztalán, az iratok között találtunk egy feljegyzést is... Valami Dimitrics Alexej név mellett...

Ezt hallottam még. Ezt, amit a mongolképu férfi mondott, aztán elsötétült előttem a világ és végigzuhanam a padlón

Március 12.

Még mindig nem akarom hinni, beszéd közben megtapogatom magamat. Minden tagom ép. A szívem dobog, tehát élek.

Egy kényelmes bőrfőzőben ülök, előttem teáscsésze, két ujjam között szagos angol cigarettá füstölög és hallgatom, amint Jean Baptiste félig kedélyesen, félig komolyan mesél.

— Legalább ezt is látta... A Péter-Pál-erődbe másképpen sohase juthatott volna be. Mint újságíró, most már tökéletesen leviszsgázott. Igaz, hogy csak huszonnégy órai késés hiányzott és ön már nincs az élok sorában.

A megmentésem részletei után érdeklődöm.

Azokat is megtudom. Hogy alig egy órával elfogatásom után a francia konzulátus már értesült, hogy át-szállították a Péter Pál-erődbe és tudták, hogy másnap már a vésztorvényeszek elé állítanak.

Tudták. Tudták. De hogyan? De kitől?

És Jean Baptiste egy új cigarettával kínál meg, ő is rágyújt, aztán ezt mondja:

— Egy hölgy jött ide. Ide, a francia konzulátusi hivatalba és egyenesen engem keresett. Nem kopogott az ajtón, szinte úgy esett be a szobámba. Szép, szőke haja kuszáltnan hullott az arcára és világoskék szemébe...

— Helé! — bugyant ki számon a szó és érzem, hogy szívem lassan megtelik valami nagy-nagy melegséggel...

Ha értenék a naplórészhez, valahogyan így írtam volna meg ennek a három napnak a történetét. (Folyt. köv.)

MIT MOND AZ ORVOS?

HOLDAS ÉJJEL A GELLÉRTHEGYEN

• IRTA DR. WENINGER ANTAL

(Ellesett párbeszéd)

— Látja, ilyenkor vagyok elememben! Ha mint orvos ki is jöj, nevetni, mégis bevallo, hogy sokra tartom a holdat. Nem hiszem, hogy csak kiadott kráterek és mozdulatlan jagy tennék ki lényegét, ahogy még csillagászati földrajz-órákról tudom. Próbáljon csak megérteni most. Ugy-e, maguk sokat foglalkoztak a szervezet működésével, de azt hiszem, hogy túlságosan egyszerűnek képzelték a megoldást. Ne haragudják, ha belekontárokdom a szakudjába, de mi nők sokszor többet érünk meg, mint amennyit maguk száraz okoskodással és aprólékos tudományossággal el-elkapdosnak a világ és az élet színeiből, rejtelmeiből. Nézze csak ott a Duna folyékony tükreét, azzal a megnevezhetetlen parti házkísérlettel, erre ni, még a kutysom is feszűt figyelemmel mered arra (úgy-e, milyen édes?), élje bele magát ennek a ködös fénynek és ezüstpermetező levegőnek a hangulatába, felejtse el most mindent, ami radis és amihez oly makacsul ragaszkodnak, próbáljon csak a jelen látomásában úszni és élvezni... Nincs Budapest, nincsenek ismert utcák és terek, talán képzelje magát a Boszporusra, keleti ég alá, hadj fojja meg a lelkét az, amit megmosolyognak, mert elfeledték és már nem értenek hozzá. Persze, most érzélgősenk itél, korszerűtlenül regényes hajlamokkal eltelt ábrándos kis nőnek. De mégis nekem van igazam! Sajnálom azokat, akik egész életüket laboratórium-ban töltik és a górcső mellett elsorvadnak lelkileg. Tudja, mi a maguk főhibája? Az, hogy a testet önkényesen elkülönítetik a világtól, kivágyták belőle, mint a diavaltapból a szabásmintákat. Pedig az ember egy a világgal és a nagy mindenséggel és sorsát, egészségét, betegségét teljesen csak az egészről lehetne valahogy megérteni. En tudom, hogy a hold rám igen erős hatással van. Kell, hogy legyen ebben valami...

— Talán nem is tudja, asszonyom, hogy most a vajdó modern orvostudomány legérdekesebb kérdéseit bolygatja. Ne higgye, hogy a nai orvos érzékletlen és lelki és hangulati problémák iránt. De igazi nagy orvosok sohasem is voltak elfoglaltak a titokzatos és megmagyarázhatatlan misztériumaival szemben, hanem a mélyen látó tudóst jellemző alázatossággal és elfogulatlansággal elismerték, hogy csak szerény töredékek, ismeretmorzsák azok, amikre emberi korlátosságunkban szert tehetünk. Hippokratés, aki mint gyakorló orvos is a legnagyobbak közé tartozott, minduntalan hangulatozta, hogy bölestelet és szív nélkül nincs jó orvos. Amit a holdról mond, azon cseppet sem csodálkozom. Paracelsus — egy másik nagy orvos — a holdat a nők csillagzatának tartotta. Ez nemcsak költői megnyilatkozás, hanem tudományosan is helytálló kijelentés. Nőorvosok ma-napság sokat foglalkoznak a nő életében szabályszerű ritmusban megnyilvánuló életjelenségek és a hold élettani hatásának összefüggéseivel.

— Mondja, van valami tudományos magyarázata is a hold rendkívüli hatásának?

— Hognyel Már a régiek is tudták, hogy a hold vonkerejének igen nagy a hatása a növényekre és emberekre egyaránt. A hold különösen a foljadékat vonzza

erősen. Az óceánok és tengerek apályja és dagályja közismert tünetmenyek. De ezenkívül növekedő hold mellett a növények nedvárama ma is emelkedik, holdfogyáskor pedig visszasüllyed. Fairtasoknál gyakran kikötik, hogy a törzseket ne növekvő hold idején vágják ki, mert ilyenkor a hasábok túlmedvesek. Tehát a szervez és szervetlen természetnek a folyékony része siet a hold felé és az egész természetben hatalmas hullámzást okoz az újhold és holdtölte ellentétes hatásainak értelmében. A női szervezet havi hullámzásainak is minden bizonnyal van köze a holdhoz. A középkorban mágius tulajdonságokat véltek fölfedezni ilyenkor a nőben, de sokan még ma is azt hiszik, hogy a nő lehelle, nyála és verejtéke ilyen időben mérges. Halljuk, hogy ne menjen a nő e kritikus napokban borospincébe, mert a bor megsavanyodik; ne eszközöljön bejőzést, mert elrontlik a kompát; de még a világhírű bécsi Schick tanár is megállapította, hogy friss virágok, ha ilyenkor veszik kezükbe, túlhamar hervadnak el. Látja tehát, asszonyom, hogy mi is tiszteljük a holdat... — És mondja csak, mi a véleménye a holdkőrosságról?

— Holdkőrosság alatt a laikus rendszeren háztelőkön járó, kísértetiesen osonó alvókat ért. Az idegyógyászok azonban már tudják, hogy ez a holdtól függetlenül is bekövetkezhetik különböző idegrendellenességekkel kapcsolatban. A rendellenes állapot orvosi kezelése után ez a kóros re: ellenesség megszűnt.

— Ne haragudják, hogy közbeváogok: miért van az, hogy a nők általában hajlamosabbak telepátóra, metapszichikai tünetmenyek észléására, sőt médiumoknak is alkalmasabbak?

— Eppen erre akartam ráérni. Az ókori papnők és jósnők, a középkori boszorkányok és az újkori spirítiszta médiumok egészen bizonyosan egyazon típust képviseltek. Az időjárást megérző, baleseteket, szerencsétlenségeket, sorscsapásokat előre sejtő képesség rendszeren túlfinom idegzet és lelki szöizmográj dolga. A nő már alkotánál fogva is hajlamosabb az ilyenmire, mint mi, férfiak. Persze, nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy mi logikailag sokkal élesebben gondolkodunk és így elkerüljük azt a sok téves eldözeret és hamis sejtelmet, amiknek az általában hiszékenyebb és mindenféle behatások iránt érzékenyebb nő könnyebben áldozatul esik.

— Jaj de gőgös! Szóval bennünket könnyűbe becsapni! Sok tapasztalata van már e téren?

— Ejnye, de fájó pont ez minden! Engedje meg, hogy a saját következtettségénél fogjam meg: imént fejtette ki, hogy mennyivel több a hangulat és megérzés, mint a mi tudományosságunkunk. És még sem téri, ha logikái följéngről merünk beszélni.

— Na igen, rendben van, csak azért mi is tudunk ám gondolkodni. Néha túljárunk a maguk eszén is!

— Abban egy pillanatig sem kételkedtem, asszonyom... De már elbájt a hold és eltűnt a Boszporusz. Nem fájok?

— Jó, menjünk. Éjjel eltűnt, a kutys is nyugtalanodik már. Jöjjön a nap, a maguk csillaga...



Gondolkozzék ezen, Asszonyom, hiszen Ön is tudja, hogy a legtöbb lenyűgöző és irígyelt szép arc nem a természet ajándéka többé, hanem néhány jól megválasztott kozmetikai szer nagyszerű eredménye. Ez a tény ma már a száraz arcbőrű nőkre is vonatkozik, mert háló a Hormocith B krémek, a száraz arcbőrű nők számára sem elérhetetlen többé ez az irígyelt és annyira óhajtott szépség.

HORMOCITH B

krém ugyanis speciális összetételével és kiváló hatásával már egyetlen nap alatt megszünteti az arcbőr kellemetlen húzóadását és megakadályozza az oly fájó időelőtti ráncok és szarkalábak keletkezését.

HORMOCITH B

hatására az arcbőr már néhány nap alatt visszakapja a természetes rugalmasságát és azt a kellemes üdéséget, amely mindig nagy hatással van a férfiakra. Megér-e mindez napi 3 perccel, Asszonyom, mert ha igen, ne kísérletezzék tovább, használja Ön is a

HORMOCITH B

krémet, amely kiváló hatásával a tartós szépséget és ezáltal a tartós fiataloságot jelenti Önnek. Hatása nemcsak biztos és egyedülálló, hanem meglepően gyors is. Kapható drogériában, gyógyszerárban és illatszertárban. Egy tégely 4 P, takaréktégely 6.50 P. (A száraz arcbőr ápolására és minden problémájára útmutatót nyújt a krémhez díjmentesen mellékelte 16 oldalas «Hormocith tanácsadó».)

Magyarországi főraktár:

DR. BLITZ DROGÉRIA
BUDAPEST, VILMOS CSASZAR-ÚT 23/a
Vidékre postai szétküldés

Színházi esték

A «Bolond szerelmek» bemutató előadására mindenki a legnagyobb és legkedvezőbb lelki diszpozícióval ment el, mert hiszen mindannyian voltunk már szerelmek — és bolondok. Sőt, bizonyára akadnak bájos olvasónőim között számosan, akik sértésnek vennék, ha e sorok szerény írója túlságosan ragaszkodni találna — a mult időhöz... Szerelmek bolondjai voltunk, vagyunk és leszünk, örök témák a főlényesen figyelő író számára, örök témák az olyan búbájos poétának is, mint Jókai Mór, aki rólunk írta egyik legkedvesebb regényét. De Hertelendy István új darabjával, amelyet a Vig-színház most mutat be, kevésbé romantikus területen nézünk szembe. Ő nem a szerelem ellenállhatatlan hatalmát zengi, nem is költeményt ír, hanem szerelmi keresztmetszetet ad, amely egy bizonyos társadalmi réteg szerelmi akváriumát szeretné bemutatni összes nyugtalan halacskaival, pikkelyes ragadozóival és — ázalagjaival... Mikor ezt a darabot hallgattuk és az előadást néztük, állandóan duplán lát a szemünk, mert tulajdonképpen két darabot látunk. Az első ezekkel az össze-vissza szerelmeskedő, főkép sokat ivó, kótyagos, önmaguk érzelmet soha tisztán nem látó emberekkel, jobban mondva emberkéekkel foglalkozik. Halvány, kissé báyadózó írónia van ebben és jólismert figurák. A második felvonás közepén elkezdődik — az új darab. Itt már komoly problémák komorlanak felénk, erős összeütközés, érzelmi konfliktus, szerelmi tragédia körvonalai bontakoznak ki. De csak bontakoznak s azután — abbamaradnak. Olyan ez az egyébként rokonszenves írásmű, mintha fiatal írója gátlásokkal küzdött volna munka közben, de a második felvonás közepén hirtelen fölszabadulna, hogy azután ismét részabraduló bántortalansággal fejezze be a darabot, úgyhogy a problémákkal, a nagy szenvedélyekkel, a súlyos konfliktusokkal csak egy percig néz szembe, azután elfordul tőlük. Bizonyos, hogy tehetséges és rokonszenves ember, akinek lehetnek még sikerei a színpadon, ha nem úgy cselekszik, mint hősei, hanem előbb pontosan számot vet magával, tisztázza a saját szellemi problémáit, megmondja önmagának, mit akar és erős kézzel nyúl a témához, bátran, fölszabadultan, gátlások nélkül!

Az előadás egészen kiváló. Sulyok Mária a legjobb színésznők közé tartozik. Nem is értjük, hogyan lehetséges, hogy ez a pompás színjáték, aki amellet még nyugtalanítónan érdekes asszony is, néha évekig nem jut színpadhoz és szerephez! Beszéde csupa árnyalatgazdagság, nagyszerűen tudja éreztetni a szavak és féibehagyott fölmondatok második és harmadik síkját, arcának, szemének, keserű vonalú szájának, finoman elrajzolt orrocskájának

kifejezésbeli gazdagsága, sokrétű mimikája pedig egészen páratlan! Ajtáról már többször megmondtuk, hogy a legelső magyar színészek közé tartozik. Emberség és természetesség, férfiaság és őszinteség minden szava, mozdulata és arckifejezése. Ez az ember, akit ő ábrázol: él és — élő valóság! Fényes Alice bájos és kellemes egyénisége ezúttal is megkapóan kell életre egy nólakat. Szí-

lassy férfias egyénisége és vérmérséklete a szerelem egyik bolondját rokonszenvesen és érdekesen varázsolja elő. Mihályi Ernő pompás kabinetalajka mellett meg kell említenünk Baiogh Klári, Náray Teri és Dénes György igen jó alakítását. A színpadképek és enteriőrök izléesek és szépek. A rendezés, amely különösen a dialógusok finom felépítésével remekel, Horváth Árpád munkája. **B. I.**

ÚRI TÁRSASÁG

BESZÁMOLÓ. — Papp Jenő lapunk szerkesztője, a Rádió országoshírű krónikása, február 8-án, vasárnap mondja legközelebbi rádiókrónikáját. — **B. Czeke Vilma** új gyermekregénye, amely az Egyesült Női Tábor kiadásában jelent meg *A bánya apródjai* címen, a legújabb irodalom esz-közivel szolgálja a falusi napközi gyermekotthonokkal kapcsolatos nemzetnevelő munkát. A kis regény érdekes, sőt izgalmas meseszöveve mindvégig lekötő olvasóit, akik együtt lelkesednek a főszereplőkkel, részt vesznek minden örömben és bánatukban. Irodalmi és szociálpedagógiai szempontból egyformán értékes alkotás, amelyre külön felhívjuk kedves olvasóink figyelmét. — **Szűts Ioán** költeményei *Zug*

a *Nemere* címen jelentek meg. A kitűnő költő vulkánikus érzelmi, nemes csillogású szenvedélye és igaz magyarsága, helyeseben: erdélyisége, a tökéletes formaművészet színhúrú hangszerén szólal meg. Őszintén gratulálunk, a kivételes értékű verseskötnyvet pedig olvasóink érdeklődésébe ajánljuk.

A KISMERT SEMLER-cég mindennemű finom szöveteiben ma is nagy a választék.

HÍMEN-HÍREK. — Darvai és kricsfalusi *Kricsfalussy Éva* budapesti kedves előfizetőket eljegyezte monoszli dr. vitéz *Vásony György.* — *Molnár Jolánka* hűséges előfizetőnk Esztergomban örök hűséget esküdött *Teknős Györggyel*, Tölgyesről. — *Futásfalvi Pál* István Árpád m. kir. posta s. ellenőr, besztercei kedves előfizetőnk Rózsa leányát eljegyezte *Fonalka Jenő* áll. pénzt. tiszt, Beszterce. — *Sipos Olga* tononári hűséges előfizetőket eljegyezte *Sámik Lajos* máv. tiszt, Sajóceceg. — *Magyar Julianna* okl. tanítónő, bpesti kedves előfizetőnk eljegyezte *Boncz László* magántisztviselő. — *Tamáry Stefánia* kedves előfizetőnk és nemes kassai és lublővári *Lublőváry György* m. kir. tüzérfőhadnagy örök hűséget esküdött a bajai belvárosi plébániatemplomban. — *Tóth Anna* székesfehérvári hűséges előfizetőket eljegyezte *Haáz Miklós* városi tisztviselő. — *Gyökér Gizike* hatvani kedves előfizetőket eljegyezte *Lengváry István.*



MEGHOSSZABBÍJTJA ÉLETÉT

egészséges életmóddal, célszerű táplálkozással. Testi frissességét, szellemi rugalmasságát megőrzi az OVOMALTINE rendszeres fogyasztása.

Bőségesen juttat a szervezetbe könnyen emészthető, salakanyagoktól mentes, sejtelépítő nemes tápanyagokat. Az OVOMALTINE-ban felhalmozott, az idegzsívótet tápláló

vitaminok

gondoskodnak az elhasznált életerő pótlásáról, az ellenállóképesség fokozásáról. OVOMALTINE elősegíti az emésztést, javítja a közérzetet, megőrzi a jó idegeket és nyugodt, üdítő álmot biztosít. Az öregkor ideális reggelije és vacsorája 1—2 eszéze

OVOMALTINE

Napi adagja csak fillérekre kerül.

SZARAZ AZ ARCBORE? „Hormocitih B” krém azonnal segít.

ÚJ KISMAGYAROK. — *Stéhi Frigyes* és neje dunakeszi kedves előfizetőink örömmel jelentik, hogy az Isten Piroksa és Zsigmond gyermekeik mellé még egy kisfiút adott, aki a szent kereszttségben a Béla Károly nevet kapta. Keresztzüllők: Wittenberger Károly és neje. — *Dr. Novák László* és felesége *Luzsenszky Adrienne* bpesti hűséges előfizetőink boldogan értesítenek, hogy kisfiuk született, aki a szent kereszttségben a László Albert nevet kapta. Keresztzüllők: Novák Alojzia és dr. Kugler Albert. — *Zsadányi Nagy Gábor* és neje nagyváradi kedves előfizetőink örömmel értesítenek, hogy kislányuk született, akit Éva Anna-Mária névre kereszteltek. — *Ókrós István* és felesége, bpesti hűséges előfizetőink boldogan tudatják, hogy a jó Isten 4 éves Pityukájuk mellé kisfiút küldött, aki a szent kereszttségben a Sándor Péter nevet kapta. Keresztzüllők: Schmidt Gyula testnevelő tanár és neje Török Hesi. — *Boros József* és neje *Jelenfi Erzsébet*, székesfehérvári kedves előfizetőink boldogan értesítenek, hogy 11 éves József, 10 éves Ilonka és 5 éves Sándor gyermekeik mellé a jó Isten kisfiút küldött, akit István Tamás névre kereszteltek.

Háztartás

Karfiol mártással. A karfiolt sósvízben puhára főzzük, azután a levét leszűrve, vajjal kikent mély tátra tesszük. Közben kevés vajjal elegendő sárga rántást csinálunk, s azt csontlével és kevés tejjel feleresztjük, de csak annyira, hogy mártás-sűrűsége legyen, akkor a tűzről levesszük s a karfiolra ráöntjük. Reszelt sajttal, zsemlyemorzsával meghintjük, tetejére darabka vajat téve, forró sütőben hirtelen átsütjük.

Hűsköret. Főtt marhahúst hűsörllön megörödlünk, azután egy kanál zsírban finomra vágott hagymát sárgára sütünk, az örölt húst rátéve együtt pároljuk, kevés sót, borst, finomra vágott petrezselyemzöldjét téve hozzá. Ha sárgulni kezd, 2—3 tojást ráütünk, rövid ideig tűzön folytonosan keverjük, azután tálaljuk. Burgonyakroket igen jó hozzá.

Burgonya-kifli. 4 nagy burgonyát puhára főzünk, a héjától megtisztítjuk, szitán átörjük, egy és fél kanál finom lisztet, kevés sót, 1 kanál sűrű tejfelt adunk bele és nagyon jól elkavarjuk, liszttel behintett deszkára tesszük, kifliket formálunk belőle, tojásba és morzsába mártva, zsírban kisütjük.

Kolozvári apró káposzta. 2 kanál zsírban egy kg apró káposztát puhára párolunk. Ezalatt 1 kg sertésfűléből, farkából, kövőbb húsreszekből olyan apró darabokat vágunk, mint a pörköltözh szokás s 1 kanál zsírban 1 fej apróra vágott vereshagymát sárgára párolunk, beleadunk 1 kékhegy piros paprikát, a húst hozzáaduk, megsóva egészen puhára pároljuk. Egy más edényben 10 dkg rizst előbb kevés zsírban párolva, azután csontlevet öntve rá, megfőzzük puhára. Ha a hús is kész, összeállítjuk a tálaló táblán. Először kevés káposztát teszünk, erre 1 sor rizst, majd a húst, ismét káposztát, rizst, húst. Káposztával befedjük. A hústól megmaradt zsírba 2 tojást tejfelt teszünk és az egészet a káposzta tetejére öntjük, sütőben egy félóráig sütjük.

Tésztareceptek

Teasütemény. 25 dkg cukrot, 3 tojás sárgáját habosra kavarnak, beleadunk fél narancs- és fél citromhéjat, 1 kanál rumot, jól kidolgozzuk, adunk hozzá 15 dkg finom lisztet, jól elkeverjük és kikent pléhre kis kanállal apró csöcsöcskékát szaggatunk és langyos sütőben megsütjük.

Túrós pogácsa. 50 dkg liszt, 50 dkg áttört túró, 25 dkg zsír, 1 egész tojás, só és annyi tejfel, hogy pogácsa keménységű legyen. Összegyúrjuk, pogácsának kiszaggatjuk, tojással megkenjük és meleg sütőben pirosra sütjük.

Sült túrós kocka. 6 deci lisztből 2 egész tojásból, kékhegynyi sóval kemény lisztet gyúrunk és ha kissé pihent, kinyújtjuk olyan vastagra, mint a túrócsuszának szokás. Ha megszikkadt, felvágjuk akkora nagyságúra, mint egy kártyának a fele. Forró sósvízben kifőzzük, hideg vízben



SZÉP
FEHÉR FOGAK
CHLORODONT
FOGPASZTA

öblögetjük. Tűzálló tálat vajjal kikentük, egy sor lisztal rakunk bele, azután áttört és jól megsózott és 2 tojás sárgájával összegyúrt túrot kenünk a tészára, meglocsoljuk 1 kanál vajjal és egy kanál tejfel-

Almáslepény. 25 dkg vaj, 35 dkg liszt, 2 tojás sárgája, 2 kanál cukor, kevés só, 2 kanál bor. Ezeket jól eldolgozzuk és 1 órát pihentetjük, 2 részre osztjuk és tovább úgy járunk el, mint az almáslepény-nyel.

HÖLGYEIM!

egyszerre 130 kötőtű

MUNKAJÁT VÉGI EL A

„RAPID” SUPER kézi kötőkészülék

A XX század szociációját Munkája kézimunka. Minden munda köthető. Nehány óra alatt köthet pulóvert, bluzt, vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára P 45.—, „RAPID” (98 tővel) ára P 55.—, Kerje 13. ismeretlőt. Aruforgalmi Kft. Budapest, IV., Sütő-utca 2, felelelet 3. Telefon: 188—365.

lel. Ezt addig ismételtük, míg a tészta és a túró tart. Forró sütőben megpirítjuk. Kiborítva tátra, feladjuk.

Koszorúcskák. 10 és fél dkg cukor, 14 dkg vaj vagy zsír, 17 dkg liszt. Sodrófával eldolgozzuk, kinyújtjuk, fánksgaggatával kiszűrjük, középet gyűszűvel is. Ha megsült, kettőt fízel összeragasztunk.

É T R E N D

1942 FEBRUAR 1-TŐL FEBRUAR 10-IG

- VASÁRNAP.** Ebéd: cellerkrémleves, nyúlgerinc tejfellel sütte, burgonyakroket-körítés, fánk. **Vasora:** kocsosnya, vegyesbefőtt.
- HÉTFŐ.** Ebéd: húseves kockatésztával, főtt-hús, törtburgonya, uborkamártás, daromosza. **Vasora:** tea, pirított, sajt, pároltszilva.
- KEDD.** Ebéd: paradicsomleves, lőtöltésmélt **Vasora:** friss hurka sütte, párolt sárgarépa-körítés, gyümölcs.
- SZERDA.** Ebéd: gombaleves, párolt libamej, zoldborsófőzelék (konzerv), kelt kifli. **Vasora:** kávé, vajaskenyér, kompót.
- CSÜTÖRTÖK.** Ebéd: burgonyaleves, székelygulyás. **Vasora:** vesevelő, párolt burgonya, ecetes uborka, paprika, gyümölcs.
- PENTEK.** Ebéd: köménymagleves, diós- vagy mákosmetélt. **Vasora:** kirántottihal, burgonyasaláta, befőtt.
- SZOMBAT.** Ebéd: gulyásleves, aranygaluska. **Vasora:** virsli tormával, sajt, gyümölcs.
- VASÁRNAP.** Ebéd: raguleves, lőtöltéssirke, sültburgonya, káposztasaláta, almás- és túrórétes. **Vasora:** füstölt tarja tormával, gyümölcs.
- HÉTFŐ.** Ebéd: zöldségleves, párolt felsál, babfőzelék. **Vasora:** paprikásburgonya kolbással, uborka, kompót.
- KEDD.** Ebéd: borsópüréleves, sajtosmetélt. **Vasora:** halkocsosnya, sajt, gyümölcs.

VÁSZON
FEHÉRNEMŰ
KELENGYE

Mössmer
IV. VÁCI-UTCA 1.SZ.

Kertkultúra

Irja SZILÁGYI JÓZSEF
Budapest székesfőváros kertészeti igazgatója

A KAKTUSZOK nyugalmi időszaka télre esik. Ilyenkor nagyon fontos az, hogy megfelelő hőmérsékleten tartassuk és csak szükség szerint öntözzük őket, inkább csak arra kell szorítkozni, hogy a rájuk rakódott porrétegtől időnként megszabadítsuk, leporoljuk, ecsettel, vagy napos időben lepermetezzük a növényeket diltott vízzel, természetesen nagyon ügyeljünk arra, hogy ezáltal ne sok víz csurogjon a cserép öntözőterébe és a növények teste a napon mielőbb megszáradhasson.

A másik dolog, — amire szintén nagy súlyt kell helyezni, — a világosság. Sőtét szobában elhelyezett kaktuszok elveszítik természetes alakjukat, a gömbalakúak hosszúságú torzulatok öltönek, felnyergulnak. Megdöbbentően mutatkozik ez a jelenség akkor, ha a szoba túlfűtött, illetve az ott elhelyezett kaktuszok számára nem megfelelő. A legtöbb kaktusznak télen elegendő 10—12 fok C hőmérséklet, míg a lakosobák hőmérséklete ennél jóval nagyobb, 18—22 fok C. A két hőmérséklet közötti különbséget némiképpen egyenlőségre hozhatjuk azaz, hogy ügyekünk a növényeket minél közelebb hozni az ablakhoz, ahol tudvaleg még zárt ablakok mellett is áramlani szokott a levegő. Az bizonyos, hogy szellőztetni nehéz olyan helyiségben, ahol növények telelnek. Legcélszerűebb, ha egy másik szobán keresztül szellőztetünk, vagyis aránylag már kissé felmelegedett levegőt bocsányt a növényekhez. Ha ez nem lenne megoldható, vagy csupán néhány cserép növényről van szó, akkor legjobban a szellőztetés tartalmára, — illetve míg a szellőztetés után a levegő felmelegszik, — egy másik juttat helyiségbe átvinni a növényeket.

„Mikulásvirág”. Mexikóban, Délamerikában honos, a nedves, árnyékos helyeken fejlődik. Cserjés, 100—150 cm magasra fejlődik. Azért értékes, mivel virágzása ideje télen van, amikor a virágzó növény aránylag kevés. Szép piros virágjait szívesen vásárolja a városi közönség Mikulásra. A levágott virágzárakat forróvízbe kell mártani egy pillanatra, vagy melegvashoz érinteni, hogy a szárban lévő tejnedv a friss metszésponton ki ne csurogjon. Ugyanis a forróvíz hatására az okozott sebből folyó nedv megvalad és elzárja a sebet. Így kezelve hetekig eltartanak a levágott virágok.

Tenyészése csak ott ajánlatos, ahol megfelelő helyiségre rendelkeznek: meleggáz, üvegház van. Elvirágzás után az öntözővíz elvonásával lassanként behűtődtatjuk és 8—12 fok C melegen teleteljük. Március közepén az öreg töveket erősen visszavágjuk, gyökereiről minden földet lerúdzunk és kis cserepekbe ültetjük. A levágott szárat 6—7 cm. hosszúságú darabokra vag-

Az összes szépéghibák megszüntetése. Modern asztépgátlás. Biztos hatáú széplítőszer. Vidékre postai szétküldés.

**FÖLDESZÉ „JUNÓ”
kozmetikai intézete**

Budapest, IV. ker., Károly-király-út 24. Díjtalan tanácsadás, levél útján is.

daljuk és szaporítóhomokba melegtalpra dugványozzuk. A meggyökeresedett növényeket kis cserepekbe ültetjük, lomb, — melegágyi — és gyepszínföld keverékbe. Langyos ágyban árnyék alatt neveljük, a 3—4 levél fölött visszavágjuk, hogy elágasodjanak. Később, nyáron át friss levegőhöz szoktatjuk, az árnyéket gyérítjük. Többször át kell ültetni, de ha megfellel, erre a célra fenntartott helygel rendelkezünk, helyesen tesszük, ha kiültetve neveljük. Így nevelve sokkal nagyobb virágot fejleszt. Összel, — mikor az éjszakák hűvösödni kezdenek, — idejében vígyük növényházba, mert ha megjázik, az összes levelét ledobja. A higitott marhatrágylével való öntözést meghalálja, de csak akkor szabad adagolni, mikor a bimbók mutatkozni kezdenek, különben nagyon megnývük a növény a sok nitrogénnel.

Fagyöngy. A fagyöngyöt nem szabad megtérni a fákon, mert szívósával tönkreteszi a gazdanövényt. Irtására legalkal-

*Érzékeny bőrre
Jönne krémét!*

FEHÉR

KOZMETIKA

Budapest, VI., Vilmos császár-út 15/a
Bazilikával szemben Telefon: 113-379

masab a decemberi hónap, ilyenkor felhasználhatjuk karácsonyi díszek készítésére örökzöld lombjait úgy boggyóit. A kompoziteldre ne vígyük, mert boggyóit a rigók elhordják és ismét megfertőzik vele a fákat, ragadós termése a fák ágaira tapadva csirázik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Egy lelkes olvasónk választát, amelyet főszerkesztőnk „Meleg otthon” című vezércikkére küldött, mint közérdekűt, vázlatosan alábbiakban közöljük: Mélyen tisztelt, kedves Főszerkesztő Ur! Engedje meg, hogy megköszönjem nagybecsű Lapjának november 10-én megjelent 32-ik számának „Meleg Otthon” című pompás cikkét, amelyben Ön — a férfi — oly tiszteltreméltó, bátor kiállással tereli vissza íróinkat a helyes és természetes irányba, kockáztatva művészkollégáinak rokonszenvét, csupán az igazság jölyghorodásáért. Hogyan hálálhatnók ezt meg Önnek, mi szegény és lelkiileg agyonnyomorgatott nők, akiknek

pariőrösi lehetőségétől is megfosztják a hitvesét. A férjek ma már nem is titkolják „kölengéseiket” s ha a legpaskosabb formában ismétlődő esetek ellen a feleségek tiltakozni megérkeznek, akár erőlyes, akár leszordinálózt hangyemben, azonnalm felharson az elbűsültellen soha meg nem szokható refrén: „ha nem tetszik, fel is üt, le is üt!” Egész köteteket lehetne írni a leggyagyurtabb, „kiszekirozást” metódusokról, a szörnyű órák gyötreimeiről, amiket a tisztességben, lelki igyában, folytonos alkalmazkodásban megőregedett férjes asszonyoknak heroiikusan kell elviselniük az elkényeztetett és etióll a kényelemtől felhúztalt, elbizakodott férji zsarnokságtól. Egy hássagy csakis úgy lehet harmónikus, ha mindkét fél igyekszik alkalmozkodni; ne csak d'andón a nő kriptázza el az igazi egyéniségét. Ez a férfiak részéről lélekyökkösség! Egy anya egyedül a gyermekében remélje megtalálni azt a felmagasztosult lét, ami egy értékes élet felé ösztönözte őt s a férfi — ha még ő is a kenyérkereső — ezen a tövises, keserves problémáktól terhes útján talán többet rombol, szomorít és kétségbeesít, mint amennyit szükmarkúsága, inszolidaritása és fantasztikus önzése mellett — tessék lássék — fölépített, de nem is a családja

DIVATOS NŐI HÁLÓING
VARRÁSA HOZOTT ANYAGBÓL P 2.80

DOLLY Baross-
utca 102

érdekében oly önzellenül és a saját szempontjából ezt a hálátlan erőfeszítést vivja oly sok nás cikkében is? En is minden hálodalomat és hálmot erre a papíra teregetem az Ön rúkaszép egyénisége és idealizmusa elé, melyet mindig a nemesen tisztelt hirdeti és megérti a magaráhagyott és anyagilag teljesen a férjéktől függő helyzetben megmozdulni sem bíró, kizsákmányolt feleségeket. Mindenre találtak már orvoslást a „bügy ural” (trendet azonban mégsem képesek teremteni ezen a földön a férjékt!) — csak a hites aszszonyt tartják lelkiprűben s az önzertűt tapossák szemérmellen nyíltsággal. A nő már az ottár elűt arra iteltetett, hogy a férjiből kiábránduljon s a fájdalom megálázásokkal szemben rezignált álar megögt hallgasson. De ha már így kijosztják őket, hagyják meg maradék büszkeségüknek legalább azt a kis kegyelemleplett, amibe betakarhassák szegényüket társasági körök előtt; mert ha már mindent elvesztettek, legalább azt az istenadta hüszgyukat próbálják megmenteni, ami úgy lenne leolvasható gögös bánatukról: engem ne sajnáljatok... mert én semmiről sem tudok... tehát sebezhetetlen vagyok! De ettől a könyörület és számalmas ki-

Bámulatos gyors széplítőszer a

VITACIT arcpakolás

Valóságos áldás a zsiros, mitesszeres, tápgörűs, fénylő és petyhüdt arcnak. Az ártalmatlan hófehér vegyszerből közönséges vízzel pépet készítenk. Azt felkenjük (pakoljuk) az arcunkra. És pár perc múlva, amikor a megszáradt pépet lemossuk, egy fiatalos üde, hamvas, kipihent,

szép arc néz ránk vissza a tükrőrből. Széplítőkúrához 10 tsanak P 5.00, ecsettel P 5.00. Ezen és egyéb Vitacit készítményében a LORÁND KOZMETIKA szinte házhoz szállítja a fiatalos üdeséget azoknak, akik nem kereshetik fel személyesen.

Székelytelep és svágyaszertárház is kapható. Postán „Arctápolási Tanácsadó”-val küldi:

LORÁND KOZMETIKA
BUDAPEST, MUSSOLINI-TÉR 3. SZ.

biztosítására, hanem inkább a világ dicséretéért. Mindezek tetejébe pedig — kedves Főszerkesztő Uram — az irodalmon át próbálják derék írónk a már nyugnehezen kissé feljavulni kezdő erkölcsökbe becsempészni a férjibuzdítást, hogy az ő megvénülésük egyáltalán nem illuziórontó, sőt a döbbenetes szerelmeire feljzott világszép leánykák is képesek eldobni miatuk bimbózó életüket egy revolvergolyóval, mint ahogyan egy ismert regény „Magdolna” kisasszonyával is megtörtént oala. Ellenben a kései Magdolna asszony ragaszkodását a fiataláshoz, ezt már elrettentő példának akcentuálja az író, (nehogy — jaj — valamelyik nőnek élete alkonyán eszébe jusson virgonckodni, mert hiszen ez csak az öreg legényeknél előírásos sikk!...) — aki regénye finisében újra egy még fiatal, de romlott lányt ajánlékoz a totyakosodó hölcsnek.

Erre az írót beteges férjhiúságra és irigységre nem ártana az a kis ellengőz, hogy viszont a nő írónk meg az 50—60 esztendősi hölgyek hódításait hitessék el meggyszó tollak művészetével, hiszen épp olyan joggal jöhetnek „divatba” a vén asszonyok, csak önbizalmat kellene észrevétenül, de szintén kitartóan beléjük dopingolni az irodalom, film és színpad szuggesztív fegyverével. Ha ez az offenzíva nem is tértené el a való életben a jótlésú és korokkal tisztában levő idős dámaikat, mindenesetre mulatságos képet nyújtana — kísértetnek is — férjaink elképdedése, hogy az eddigi vigjátékok elcsépeelt figurái és a valóságban nem létező negédeskedő, tetszelgő vén asszonyok, egyszerű számbajöhető démonokká válhatnak. Még talán le is bunkóznák a párfordulásra merészkedett, vicces írónót! Visszatérve férjírónk tévedésére: az ilyen és ehhez hasonló témákkal csak a bűnös ambíciókat hajszoló női diszpeldányok alá tezik a lovat, akik leglybb esetben nincsenek hivatásuk magaslátán, hanem mindenén átyáolva, csak „jó partit” akarnak fogni a megleltkorú, udvaroljátó férjűben.

Mélyen tisztelt Főszerkesztő Úr, amidőn teljes őszinteséggel nyugtattam lelkemből egy darabot, sok nátoram nevében is. Önnek — aki mindenkor elfogulatlan kritikus tud maradni tiszteletreméltó őrhelyén — fogadja még egyszer köszönetét és hálaival telített meleg közléstését egy lelkés o l u s o j á n a k.

A fenti sorokat olvasva, felujjonghatunk az új, merész, igazi és mély gondolatokon,

Vigyázat!



A Darmol hashajtót utánózzák. Ügyeljen, mert minden tabletán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

amely tündöklőn vetíti elének az öntudatosan gondolkodó nő lelkivilágát. Ez az igazi lénye, amit nemcsak tudomásul kell venni, hanem számolni kell vele s legelső-

ÁGYTOLL olcsón!

Tarkatoll 70 fillér, jobb 1.20. sz. vegyes fosztott 1.40, jobb 2.20, mégjobb 2.80 P. Fehér fosztott libatoll 4.20, jobb 5.20, mégjobb 6.20; kimonóztó jómónésútt 7.— P. Pehelisz 8.50 pengőből szállít, 5 kilos papírsák csomagolásban, hármentve, utánvételt. Tisztviselőknék 3% kedvezmény.

VARGA ANTAL ÁGYTOLLVALLALATA, Kiskunfélegyháza, Szent János-tér 6. sz.



Nincs záróra!

Othon vár egy mindentudó Divatesarnok-rádió. Gramofon is van benne. Át! Bekapcsolom s akár reggelig tartó farsangi mulatságot esapok. A világ legjobb zenekarai szórakoztatnak; s ha akarom, jazz szól, ha akarom, cigányzene... Farsang van, vagy mi a szosz?... Nna agyó három jómadár...

Az ideai márkás rádió-készülékek valamennyi típusát megtalálja készletben. Ha van heverő pénze, készpénzért — ha nem számított e kiadásra — rádióját kivételesen részletre is megveheti nátnak. Elaggott masináját örömmel kicseréljük.

Elektromos pick-upos gramofon, hanglemez, egyszóval mindenünk van. Kérje nagy, összefoglaló árjegyzékünket.

Magyar Divatesarnok

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 70-76

sorban írónknak figyelemztetés, mert az írót hivatás magasbrendű kötelezettség rójuk, amilhez alkalmazkodniok kell. Sorsunk ugyanis nem utolsó sorban függ attól, hogy írónk milyen nő-és férjieszményeket személysítelnek meg műveikben és elevenítelnek meg a színpadokon. Ehhez az asszonyi szívöl feljajduolt visszhanghoz sokezer csatlakozik és felébrszti a legmélyebben alvót is.

„NOÉMI” jelíggel levél van a szerkesztőségben. Kérjük a címet megadni, hogy továbbbíthassuk.

Mindent a gyermekért. A gyermek nevelése súlyos gorddal terheli a lelkiismeretes szülőt, de főként az anyát. Ma még hatványozottabban érezzük a nevelés szükségességét, mert a tapasztalat bizonyítja, hogy a tudás nem elég ahhoz, hogy valakiben a megbízhatóság, a becsületesség, a nemes érzések kifejlődjenek és természetévé váljanak. Az egyetlen gyermek a szülőt a nevelésben föltlenül befolyásolja. Az örökös féltés következménye, hogy vele szemben elnézőbb, engedékenyebb és hibáira mindig kéznél a mentés. Pedig a nevelés első és legfontosabb alapja a szelid figyelem és a gyermekben rejlő szellemi és lelkiérték kikristályosítása. Csak az a gyermek állja meg

jól a helyét az életben, akit nemcsak szellemi, de lelkiértékekkel is előkészítünk rá. A bántó elszólás, amit a gyermeke meggondolatlanul mondott, nehezen gyógyuló sebet ejtett az anya szívében, bár tudjuk, hogy nem szívelelenségéből, hanem csak meggondolatlanságából, vagy amint ő maga is védekezik: «tréfából», mondotta. Ha meggondolta volna, hogy a könnyelműen elhangzott szó milyen fájdalmat



okoz, mert az édesanya szívét érte, az önfegyelen nála is jelentkezt volna és megakadályozza a hiba elkövetésében. Eppen ezért nem tulajdonítunk túlzott fontosságot a dolognak. Elhisszük, hogy valóban csak üres, tartalom nélküli szó volt, mert ha nem annak minősítenők,

megdőbbsentene bennünket is. Felejtse el Ön is és ne beszéljen többet róla, ne idézze fel. A bizalom a felnőttek részéről épp olyan fontos ilyen esetben, mint a hibára való rávezetés, amit ne kövessen megszegyenyítés. Az édesanya feladata, hogy serdülő leánya bizalmát megnyerje. Az olyan zárkózott gyermeknél, mint az Öné, ez nehezebb, mert észrevétlenül lehet csak megközelíteni és gondolataihoz hozzáférközni, mert érzékery és csigamodjára visszahúzódik. Nagy elfoglaltsága mellett is szakítson időt a vele való beszélgetésre. Avassa bele a saját munkájába s ezen keresztül igyekezzék betekinteni gondolataiba. A fiatal leányok különben is hajlamosak titkolózásra és inkább bizalmas barátónjikkal, mint az édesanyjukkal. Az anyák feladata, hogy közvetlen, baráti társaságukban a gyermekük bizalma feloldódjék és ne legyenek előtte titkolt gondolataik. Könnyű a helyzete annak az édesanyának, akinek a kislánya nyílt természetű s legaprólékosabban beszámol mindenről, akár az iskoláról, akár barátónói körében történt eseményekről és természetesen szórakozásairól is, mint pl. tánciskolában, jégen, sportban. stb. A gyerekekben meg kell gyökerezetni azt a tudatot, hogy mindenkinél elsőbb az édesanyja s ha öröm vagy éppen bánat, vagy kellemlenség éri őt az első, akinek be kell számoljon róla, mert ő segíheti ki a szomorúsághól s örömeinek senki nem örülhet nála igazabban. A másik igen fontos nevelőeszköz az, hogy a gyermeket komolyan kell venni és ha azt látja, hogy némely dologban téves a felfogása, rá kell vezetni és türelemmel, meggyőzően világosítsa fel. A szülők élete és cselekedete példaadó legyen a gyermek előtt, mert ellenkező esetben megrendül a hite és nehezen tisztuló kőosz támad benne. Egyenesség, igazmondás, kötelességteljesítés, engedelmesség, jellemsszilárdság, emberszeretet, önzetlenség, egyszerű a lelki és testi élet tisztasága az, ami megővja és arra az útra kalauzolja, ahol ha veszedelem is éri, milderkor meg tud állni a saját lábán és felelem nélkül engedhetjük ki az élet alattomos és nyílt veszedelméi közé, mert az erőselekk fiataloságot semmiféle támadás nem terítheti le.

LÁSZLÓ PENEHLY GYAPJU VATTA PAPAN ALAPITVA SZOLID-HEGBIZHATÓ 1898-VIII.VAS UCCA 14

TÓTH LAJOS FEST-TISZTIT

V., JÓZSEF NÁDOR-TÉR 9. TELEFON: 181-297

VI., KMETTY-UTCA 21. TELEFON: 116-727

Egyedül biztos hatása a

„DÉVA” szártelenítő krém
Kapható: «DÉVA» Surd, Somogy megye

Gazdaság, házasság, érzelmi problémáival
forduljon GRAFOLÓGUSHOZ

Fogad 1-7 árf. Vaselenyi-u. 48. I. B.
M. Cary. Ünne- és vasárnap is.

Felolós szerkesztő és kiadó: Papp Jenő.
Kéziratokat, kisékel, fényképeket nem adunk vissza és nem örökölünk meg. A lap cikkeit és képeket átvette és közlése tilos. A Magyar NGK Lapjai Nyomta a Hungária Hirlapnyomda Rt. Budapest, V., Vilmos császár-út 34. szám. 6863-82.
Felolós: vitéz Bano Lehel igazgató.



APRÓHIRDETÉSEK

Szerényigényű, gyermekszertető mindenest keresek, ki munkáját tisztán elvégzi, családtagként tekintem. Csak jölekké ajándékát kérem. Fizetés hav 25 pengő. Cim: Keader, Pesizenterzsebet, Rózsahégyi-út 25.

Perfekt német, gyermekszertető nevelőnt keresek elemista lambahoz. Leveleket „Falura” jellegre kiadoba kérek.

Házasság céljából megismerkednék 18-23 éves, ref. úriánnyal. Leveleket „Dévidéki jegző” jellegre kiadoba kérek.

Magánhirdetés. Komoly, barna tisztviselő, szerez, házias zenéért, keresi házasság céljából családidejére vagyó orvost, vagy mérnök ismeretűt 45 évesit. Leveleket „Családi otthon” jellegre kérek kiadoba. Közvetítők kíméljenek.

Párisban Drecoll cégnél éveig vezetőállásban volt szabás jutányosan vállaltja elősorangú női kabátok, kosztümök készítését. Heflinger, Budapest, IV., Kecskeméti-utca 4.

Angorányi, törzskönyvezett, 50 drb, törzsenként is eladó. Cserbané, Dunabarszti, Felső Jókai és Arany-u. sarok.

Gyermekek mellé ajánlkozok komoly, keresztény leány, aki háztartási munkákban is segítőkész. Leveleket „Erzsebet” jellegre kiadoba kér

Szendry Miklós tanulságos könyvüdüdsága, címe: „Emberismeret”. Érdekesítő olvasmányok az arcaimerttan a nyuggygyászat és az egészségtan köréül. Ára füzve 5 pengő. Postautalványon rendelhető meg a kiadóól: dr. Billaibinder Miklós tanárnál, Budapest, IX., Közraktár-u. 12. B. IV. 5.

Mimóza világhírű grafológusnál analízis írásból és fényképről. Állandó címe: Pécs, Szent Vincen-uta 50. Valászhelyeg küüendöl.

Élsőrendű szabású ruhákat, kosztümöket legszöbb kivételben készítő divatszalon méltányos árért kész ruhákat vidékre is. Kovács Mihályné Budapest, VI., Teréz-körül 15. IV. emelet 35.

Hajszálakat, szemölcsöket, szépséghibákat végleges, nyomtatolva, garanciával eltávolít Kovács kozmetika. Tanítványképzés. Ingyen tanácsadás. Postai széküldés: Teréz-körül 1-c.

Zongorahangolás, javítás, harmoniumkészítés, javítás legjutányosabban. Szieber, Budapest, II., Török-utca 6.

Házvezetőnt keresek, kifogástalanul szabni, varrt tudó kereszténynt. Cim: dr. Sükösd Béláné, Budapest, Horthy M-út 15. IV. 50.

Linoleum játékkálat, müvirág, gyöngyből virágkészítést jutányosan rövid idő alatt tant Hajdu Éva, Erzsebet-körül 2. III. 19. Telefon: 22-55-55.

Zongorák, pianinók, világmarkákak, legolósöbban részletre is. Fenyőné zongoratermében: Erzsebet-körül 26. Bérzongorák olcsón. Telefon: 22-462.

Budapestre érkező úri személynek szép, kényelmes lakasomban 2 pengötöl megszállás. Főjegyzőné, Orczy-út 40. I. emelet 10.

Zongorát vagy pianinót azonnal készpénzzért sürgösen vennék. Telefon: 225-689. Zongoraterem.

Budapestre érkezőknek „Úri otthon” méltányosan Erzsebet-körül 2. III. emelet 19. Emke-kávéházi (Telefon: 22-55-55).

Pestre érkező családok számára úri otthon nyitok. Dornóiné, IV., Ferenciek-tere 7. II. em. 5 (Telefon: 286-089).

Legmoderu-bb szabás-varrás, fehérneműszabászat Mestervizsga. „ELIT”-szalon, Erzsebet-körül 46

Hajúkékek tisztá, szép szobák méltányosan. Hajdu Márta, Erzsebet-körül 27. I. emelet 3. szám. (Telefon: 420-431).

Bundák legolósöbban, alakítások jutányosan Kökay E. szűsmesternél, Vilmos császár-út 10. Telefon: 386-784.

Szentkirályi panzió, Szentkirályi-utca 6. Olcsó család otthon, szobák ellátás nélkül is jutányosan

Készpénzért vennék zongorát, pianinót, Erzsebet-körül huszonhat, Fenyőné, telefon: 222-462.



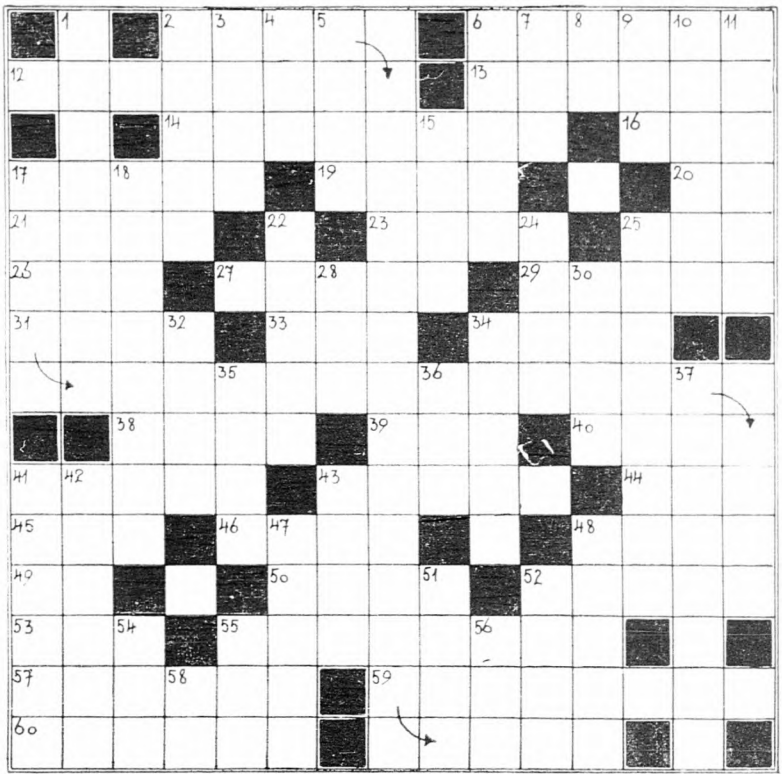
Figyelmebe ajánljuk Rákóczi-út ölven Zongoratermet. Rengeteg zongora, pianó vásárolható lecsékkelyeb részletre is. Olcsó tanuló zongora.

Elzalogosított ékszeréit észűjtéik költségmentesen kiváltom és legmagasabb áron megveszem. Brilláns, aranyt, fogaranyt, ezűtöt, legmagasabb áron veszek. Baross-ékszerház, Baross-u. 83. Telefonáljon: 140-969.

Keresztrejtvény

VIZSZINTES SOROK: 2. Gyakori közmondás — 6. Orosz paraszt — 12. Szórakozás kisgyermek részére — 13. Az uradalom vezetője — 14. Olasz hegedűművész és zeneszerző — 16. M. I. S. — 17. Földkupac — 19. Szavazategyűjtő edény — 20. Mutatószó — 21. Illatos fűszer — 23. Pestmegyei község — 25. Gabona — franciául — 26. Tudományág — 27. Itt van! Vidd! — 29. Kicsi — németül — 31. Richárd — becézve — 33. A feketeség mintaképe — 34. A német sőre — 38. Tej — Párisban — 39. Rövidítés a turfáról — 40. Főiskolai sportegylet — 41. Olasz autómárka — 43. Ilyen az élet útja — 44. Lapfajta — 45. Címzésrövidítés — 46. Francia gvarmati katona — 48. Láda — németül — 49. Toldi Lőrinc névbetűi — 50. —way, amerikai magasvasút — 52. Az első világháború utáni idők leghírhedtebb mérgekeverője — 53. Utlegel — 55. Minden magyar büszkén gondol reá — 57. Halom, rakás — névelővel — 59. Jegyző és levél van ilyen — 60. Hírnév (közismert idegen szóval).

FÜGGŐLEGES SOROK: 1. Kegyed minő csacska! — 2. A kellemesebb oldal — 3. Mohamedán pap — 4. Utána csak édes következhet — 5. Kétszer: mostanában kedvelt divatszín — 6. Brazíliai tartomány és város — 7. — sono (egyhangúlag) — 8. Zalai Teréz — 9. Adám és Éva egyik fia — 10. Kóstolja — 11. Tűzfelhányag — 15. Pápanév — 18. Egy



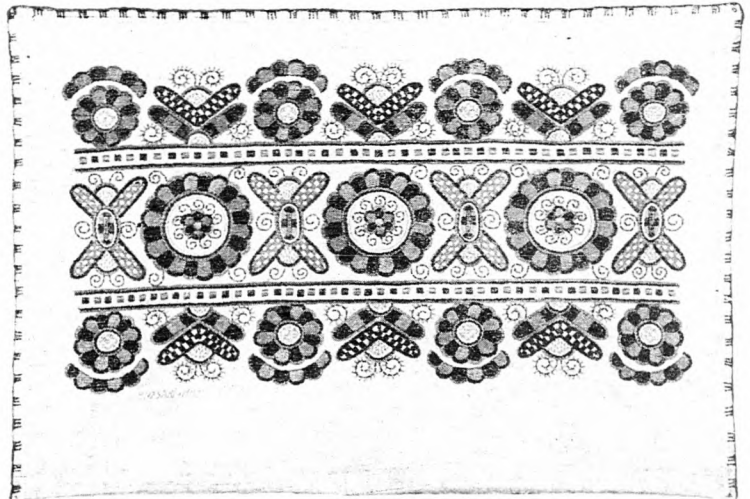
balatoni villa homlokzatán olvasható ez a tréfás felirat — 22. Növeli a bank pénzállományát — 24. Amely személyek — 25. Férfinév — 28. Bizalmasan közöl — 30. Ősi vezér — 32. Viszi az irháját — 34. Beront — 35. Kérdés — 36. Csont a szájban — 37. Könnyörgöm —

41. Itt tartózkodik — 42. Tragikus sorsú magyar államférfi — 43. Felruház — 47. Piperkőc — 48. A tehén «munkója» — 51. Kitölti éveit — 52. Gyöngvyszem a sorból — 54. Erős alkohol — 55. H. A. U. — 56. Rákosi Vívó Klub — 58. Vissza: a főváros névbetűi.



Sárközi terítőcske. 30×30 cm méretben, fekete se-lyemre előrajzolva P 2.20. Fehér pamutsifonra elő-rajzolva P 1.20

Buzsáki párna. Jóminőségű drapp kézimunkavászonra előrajzolva, meg-kezdve, a kidolgozásához szükséges színtartó fonállal együtt, 40×60 cm méretben ára P 12.—



A KÉZIMUNKÁK A MUSKATI KÉZIMUNKABOLTBAN KAPHATÓK. BUDAPEST, IV. KERÜLET, RÉGI-POSTA-UTCA 12. SZÁM, VAGY SZEGED, KARASZ-UTCA 3. SZÁM. A VÁSÁRLÁSI KÖNYV BEKÜLDÉSÉT KERJÜK

MAGYAR NŐK LAPJA



NAPSUGAR

Törzsök Károly szobrászművész alkotása
Az állam megvásárolta